TE JAARGANG NO 208 DONDERDAG 13 SEPTEMBER 1973

Amigoe di Curacao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

OFDREDACTEUR-DIREKTEUR: NORBERT HENDRIKSE

UITGEVER: UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
DRUKKER: N.V. PAULUSDRUKKERIJ
KANTOOR: CONSCIENTIESTEEG 27 – 29 - Telefoon: 24360

Abonnementsprijs (met Panorama) f. 5 ,er maand
f. 7 per maand
Losse nummers dertig cent

Giro: 440000
Klachten bezorging: 16 – 18 uur (tel.: 24361)

ALLENDE IN ALLE STILTE BEGRAVEN

Militairen kondigen standrecht af

Veel slachtoffers in Chili

SANTIAGO – De militaire opstand in Chili heeft volgens officiële berichten tot nu toe aan minstens duizend personen het leven geëist. In de straten van de hoofdstad klonken gisteren nog steeds schoten en het geratel van tanks. President Salvador Allende die, volgens een gistermiddag door de militaire junta uitgegeven verklaring, zelfmoord had gepleegd door zich met een automatisch wapen in de mond te schieten, is gistermiddag in alle stilte begraven. Slechts enkele familieleden waren aanwezig bij de begrafenis in een plaatsje bij Valparaiso waar Allende geboren is. Chileense radio-amateurs zonden gisteren een boodschap uit dat de president geen zelfmoord had gepleegd maar dat hij zou zijn vermoord door een kapitein van het leger die met naam en toenaam werd genoemd. De militaire junta liet echter weten dat een aantal militaire artsen en een gerechtsarts de doodsoorzaak hadden vastgesteld en dat was gebleken dat de president zelfmoord had gepleegd. Een dag na de schokkende gebeurtenissen in Santiago waren de straten nog verlaten i.v.m. het uitgaansverbod.

Op de hoeken van de straten zag men slechts militairen in gevechtstenue die het vuren van sluipschutters beantwoordden. Vooral in de fabriekswijken werd er nog veel geschoten. De militaire junta stelde een ultimatum aan de aanhangers van Allende om alle verzet voor vanavond te beëindigen. Wie na dit tijdstip nog met wapens zou worden aangetroffen zou ter plaatse worden doodgeschoten.

Van militaire zijde werd meegedeeld dat in het presidentiële paleis grote hoeveelheden wapens van Russische makelij zijn gevonden. Voorts zei men dat veel vakbonden en andere overheidsinstanties die massaal gestaakt hadden uit protest tegen het bewind van Allende nu steun aan de militaire junta hadden betuigd.

Uit hun geblokkeerde hotel in Santiago meldden enkele journalisten vanmorgen dat het presidentiële paleis nog brandde en dat het aantal doden na de geleverde gevechten hoger scheen te zijn dan de autoriteiten bekend maakten. De gebouwen in de omgeving van het paleis vertoonden duizenden kogelgaten.

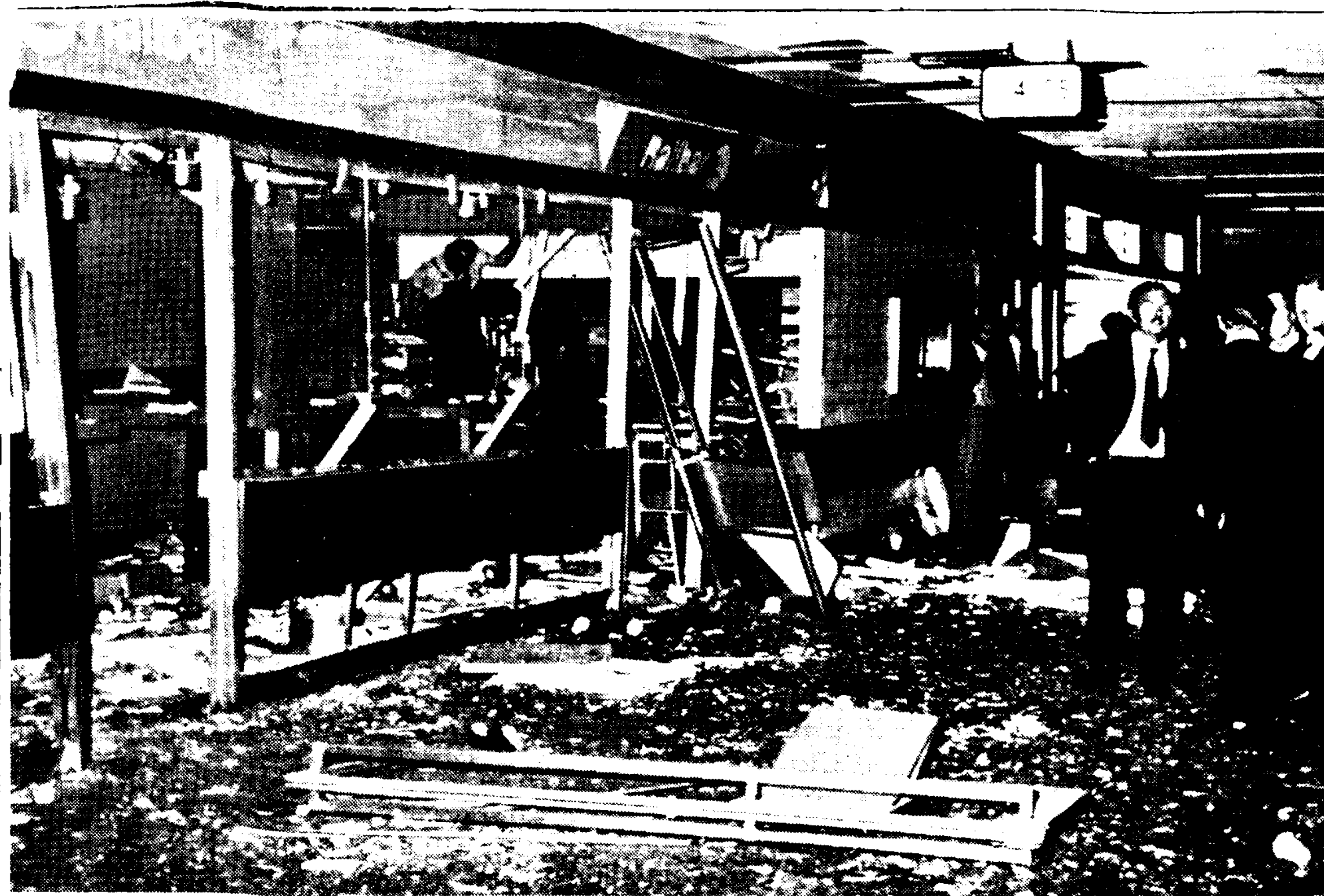
Inmiddels heeft de militaire junta een beroep op de Chileense arbeiders gedaan om deel te nemen aan de nationale wederopbouw die korter zal duren naarmate de bevolking zich meer zal inspannen en offers zal brengen. In de oproep die door de radio van de strijdkrachten werd uitgezonden, werd gezegd dat de fabrieken weer kunnen werken voor het welzijn van de gehele bevolking daar er geen secretarisme meer zal zijn en men geen beroepsagitatoren meer zal aantreffen die haat en verdeeldheid zaaien. De junta verklaarde voorts dat de rechten en de bereikte resultaten van de arbeiders geëerbiedigd zullen worden. „Ons volk is ziek van het politieke spel. De wederopbouw van het vaderland zal zich slechts kunnen voltrekken volgens een bepaalde lijn: dat is het gemeenschappelijk welzijn van alle Chilenen en de hoop op vooruitgang en welzijn voor allen", aldus de boodschap.

Het Witte Huis heeft gistermiddag ontkend dat het State Department betrokken zou zijn bij de gebeurtenissen in Chili. Een commentaar op de gebeurtenissen zelf werd niet gegeven aangezien het volgens een woordvoerder van het Witte Huis een „interne kwestie" betrof. Zoals bekend heeft het bewind-Allende de Verenigde Staten meermalen verweten via de CIA – de Amerikaanse geheime dienst – te infiltreren in Chileense aangelegenheden.

Cuba heeft een officieel protest ingediend bij de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties i.v.m. de beschieting van een Cubaans schip in de haven van Valparaiso en het beschieten van de Cubaanse ambassade in Santiago. Naar verluidt zou de militaire junta vandaag 150 Cubanen het land uit hebben gezet onder wie stafpersoneel van de Cubaanse ambassade en een aantal Cubaanse journalisten.

De regeringen van Mexico en de Dominicaanse Republiek hebben drie dagen van nationale rouw afgekondigd i.v.m. de dood van president Allende. Op de economische vergadering van O.A.S.-landen in Washington werd gisteren één minuut stilte in acht genomen.

LONDEN: Beeld van de ravage in het restaurant van het Londense Euston-station, nadat daar een bom tot ontploffing kwam. Een Japanner zou bij de explosie gedood zijn. Kort voor deze bomaanslag ontplofte een bom in een ander station in Londen, het Kings Cross-station. Bij beide ontploffingen zouden tenminste 12 mensen – onder wie twee kinderen – gewond geraakt zijn.

Mevr. Allende overleden?

MOSKOU – Het Russische persbureau Tass heeft gemeld dat de echtgenote van president Salvador Allende, Hortensia Bussi de Allende, volgens de Chileense militaire autoriteiten is omgekomen tijdens het bombardement op het presidentiële paleis. Tass bericht dit uit New York.

Ferry maakt zaterdag eerste reis

WILLEMSTAD – Ongeveer veertig gasten uit Curacao en Aruba zullen zaterdag a.s. op uitnodiging van de Ferrys del Caribe op de pier te Coro bij Coro de officiële inauguratie van de ferryverbinding tussen Venezuela en de Nederlandse Antillen bijwonen. President dr. Rafael Caldera van Venezuela is uitgenodigd om de plechtigheid te verrichten.

De gasten uit de Antillen zullen 's morgens vroeg per ALM-vliegtuig naar Coro vliegen en in de middag aan boord van de ferryboot „Almirante Luis Brion" de terugreis naar Curacao maken. De boot wordt omstreeks vier uur in de middag aan de Handelskade verwacht.

Naar wij hebben vernomen heeft de ferryboot op de reis van Europa naar de Antillen een zijwaartse slagzij vertoond van 35 graden. Ondanks dat al te grote stabiliteit maar de boot moet daarbij bedenken dat de boot op deze reis leeg was. Deskundigen zijn echter benieuwd hoe stabiel de boot zal blijken op de woelige zee tussen Curacao en Aruba en Venezuela.

Reacties op omverwerping Allende

Amerika wast handen in onschuld

WASHINGTON. – Uit tal van steden zijn commentaren ontvangen op de coup die een einde maakte aan het bewind van de Chileense president, Salvador Allende. Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken dat voorheen geen geheim had gemaakt van zijn afkeer van dat bewind, zei dat de gebeurtenissen in Chili zuiver van binnenlandse aard waren. Daarom weigerde het de militaire machtsgreep te veroordelen. De woordvoerder achtte het echter nodig zeer duidelijk te stellen dat noch de regering van de V.S. noch bestuursinstanties noch de C.I.A. betrokken waren bij deze zaak. Alle speculaties over de toekomstige verhouding tussen de V.S. en Chili wees de woordvoerder van de hand. Hij zei wel dat de regering hoopt op een democratische regeringsvorm.

De Sovjet-Unie uitte de beschuldiging dat president Allende werd vermoord. De Chileense leider werd een moedige patriot en een nieuw slachtoffer van de reactionairen genoemd. Hij vocht voor een rechtvaardige zaak met een zuivere geest en een oprecht hart. Hij wist dat hij de sympathie van alle werkelijke democraten en patroitten achter zich had, aldus het Russische persbureau Tass.

In Parijs hebben linkse groeperingen woensdagavond in de buurt van de Eiffel-toren gedemonstreerd tegen de militaire coup. De Franse pro-Gaullistische minister van Financiën, Valery Giscard d'Estaing, noemde de afzetting en de dood van Allende zeer bedroevend.

De Zweedse premier, Olof Palme, verklaarde dat de militaire junta een vreselijke verantwoordelijkheid op zich heeft geladen. Hij was geschokt en ontdaan door de coup. De Zweedse regering maakte bekend dat alle economische hulp aan Chili wordt bevroren.

Het Vaticaanse blad Osservatore Romano uitte droefheid over het bloedvergieten in Chili en uitte de hoop dat de normale democratische gang van zaken spoedig zal worden hersteld.

President Tito noemde in een telegram van deelneming aan mevrouw Hortenzia Allende haar man een groot staatsman en overmoeibaar strijder voor vrede, vooruitgang en socialisme.

Op een conferentie van afgevaardigden van vakbonden uit de ontwikkelingslanden in Genève werd steun betuigd aan de Chileense arbeiders. De coup werd een overwinning van het militarisme en imperialisme genoemd. De Chileense arbeiders zullen het moeilijk krijgen, omdat de militairen de vakbonden zullen verbieden.

De Argentijnse oud-president Juan Peron noemde het zeer onplezierig voor het Latijnsamerikaanse continent dat een president die gekozen werd door het volk, door militairen werd afgezet.

Bondskanselier Willy Brandt van West-Duitsland was ontdaan over het feit dat een grondwettelijk bewind in Chili door een militaire putsch ten val werd gebracht.

In sommige Latijnsamerikaanse landen werden protestbetogingen gehouden tegen de machtsgreep in Chili.

In Argentinië marcheerden duizenden studenten door de straten, roepend: Chili ja, Yankees nee.

In Mexico-stad deden zich botsingen bij de Chileense ambassade voor tussen driehonderd aanhangers van Allende en groepen rechtse demonstranten die de militaire junta steunden. Een nog onbekend aantal aanhangers van het Volksfrontbewind van Allende heeft op de Mexicaanse ambassade in de Chileense hoofdstad asiel gekregen. De Mexicaanse president, Luis Echeverria, betuigde zijn solidariteit met het Chileense volk en uitte de hoop dat er spoedig weer een weg naar een vreedzame en democratische regeling van de vraagstukken zal zijn. Hij betreurde de militaire coup ten zeerste.

In Rome marcheerden duizenden mensen met rode vlaggen uit protest tegen de militaire coup in Chili. Het verkeer kwam tot stilstand toen de betogers naar het Piazza Venezia liepen. De regering van de christendemocratische premier, Mariano Rumor, heeft de machtsgreep in Chili veroordeeld. Ook werden in verschillende Westduitse steden demonstraties gehouden.

MADRID – De president van Colombia, Misael Pastrana Borrero heeft de echtgenote van president Salvador Allende gecondoleerd met het verlies van haar man. In zijn telegram aan mevrouw Horensia de Allende zegt de Colombiaanse president, dat hij zich de mooie dagen zal blijven herinneren, toen Allende zijn gast was. Toen is er namelijk een vriendschap gegroeid, welke het verschil in politieke criteria en opvattingen oversteeg. Aan mevrouw Allende wordt gevraagd de deelneming over te brengen aan haar kinderen.

De sterke man van Panama, generaal Omar Torrijos, heeft in Spanje verklaard, dat Allende zijn leven heeft geofferd voor de sociale bevrijding van zijn vaderland en geheel Latijns Amerika. De tragische dood van Allende heeft mij diep geschokt, aldus Torrijos. Mijn volk zal altijd dankbaar blijven voor zijn hulp in de Kanaal-kwestie. Volgens Torrijos was Allende een grote idealist, die zijn leven wijdde aan de dienst van zijn land en geheel Latijns Amerika.

Naar aanleiding van het gebeuren in Chili heeft de communistische partij in Argentinie besloten de kandidatuur van Peron en zijn echtgenote te steunen bij de komende presidentsverkiezingen. Dit gezien de ernstige bedreigingen, waarmee Argentinie geconfronteerd wordt. Volgens de communistische leiders vormen de gebeurtenissen in Chili een onderdeel van een plan van de dictaturen in Brazilie en Bolivia, met op de achtergrond de VS, en men kan volgens hen de voorbereiding verwachten van een soortgelijke coupe in Argentinie.

In Mexico heeft de overheid zijn bereidheid getoond om asiel te verlenen aan de familie van Allende en alle Chilenen, die daarom verzoeken. Aangenomen wordt, dat de Chileense ambassadeur in dat land om politiek asiel zal vragen, samen met zijn gezin.

Houding koningin gehekeld

Zuidafrikaans blad doet felle aanval op Den Uyl

DEN HAAG. – De „South African Financial Gazette" heeft een felle aanval gedaan op de regering-Den Uyl voor haar „onvoorwaardelijke hulp" aan terreurbewegingen in zuidelijk Afrika en op koningin Juliana die als „een uitzonderlijk onhandelbare en rechtlijnige dame" wordt omschreven.

Op 7 september – toen in Nederland het regeringsjubileum van koningin Juliana werd gevierd – publiceerde het blad onder de kop „Nederlandse exporteurs bezorgd over steun voor terreur" een artikel over de „steeds koeler wordende betrekkingen" tussen beide landen.

„Het meest ontstellende voor de Afrikaners was de gift van koningin Juliana, in februari 1971, aan de Nederlandse pressie-groep Aktie betaald antwoord, voor overdracht aan de wereldraad van kerken in Genève ten behoeve van de „vrijheids"-strijders; (wier „christelijk" gedrag jegens onschuldigen welbekend is). Het bedrag werd niet officieel meegedeeld. Maar het is bekend dat het 30.000 rand is geweest" (ongeveer 100.000 gulden Ant.).

„De ironie wil dat het grootste deel van de enorme rijkdom van de Nederlandse koninklijke familie oorspronkelijk afkomstig is van koloniale uitbuiting."

„Zij die het gedrag van koningin Juliana, een van de rijkste vrouwen ter wereld, willen goed praten, zeggen dat zij „slecht was voorgelicht". Dit is onwaarschijnlijk. De Nederlandse monarch staat bekend als een uitzonderlijk onhandelbare en rechtlijnige dame (singularly tough and single minded lady), die sterk onder invloed staat van haar kerk. Men kan aannemen dat de gift na zorgvuldige overdenking, en met volledige machtneming van de politieke en diplomatieke gevolgen, werd gedaan."

Sinds de gift van koningin Juliana „hebben de Nederlanders zelfs de Denen overtroffen in hun pogingen de beste vrienden van de terroristen te worden".

„De regering-Den Uyl en de militante linkse vakbonden spannen zich tot het uiterste in om de Nederlandse immigratie in dit land onmogelijk te maken. De regering-Den Uyl bepleit tevens scherpere sancties tegen Rhodesië, terwijl haar betrekkingen met Lissabon aanzienlijk zijn verslechterd vanwege Den Haags vijandige houding ten opzichte van het lid blijven van Portugal van de NAVO."

„Alles wijst in de richting van nog slechtere betrekkingen tussen enerzijds Zuid-Afrika, Rhodesië en Portugal, en anderzijds Den Haag. Terwijl de regering-Den Uyl onzeker in het zadel zit – heeft het invloedrijke „Financiële Dagblad" noemt het een „kabinet van verliezers" – zijn de meeste politieke waarnemers het er over eens, dat het waarschijnlijk nog ten minste twee jaar aan de macht zal blijven. In die periode kan veel kwaad worden aangericht."

De „South African Financial Gazette" wijst tenslotte op de toenemende Nederlands-Zuidafrikaanse handel – „Zuidafrikaans geld biedt duizenden mensen van dr Den Uyl werkgelegenheid".

Britse regering keurt bouw Kanaaltunnel goed

Londen en Parijs over financiering al eens

LONDEN – De regering van Groot-Brittanie heeft officieel de bouw van een tunnel onder Het Kanaal goedgekeurd. Volgens een „witboek" van de regering is de spoorwegtunnel de goedkoopste en beste manier om de hausse in het verkeer tussen Groot-Brittanie en het Europese vasteland in de toekomst op te vangen. Met de voornaamste bouwwerkzaamheden zal in 1975 worden begonnen en de verwachting is dat het project in 1980 vrijwel klaar zal zijn.

De Britse regering raamt de kosten op 468 miljoen pond sterling, maar de inflatie en de te maken schulden zullen de prijs waarschijnlijk opdrijven tot ongeveer 846 miljoen pond. Frankrijk en Groot-Brittanie hebben al overeenstemming bereikt over de financiering van het kanaalproject. De bouw zal geschieden door een internationale groep onder aanvoering van de Britse Channel Tunnel Company en de Societe Francaise du Tunnel sous La Manche in Parijs.

De tunnel zal lopen van Heriton (nabij Folkestone) in het zuiden van Engeland naar Frethun (nabij Calais) in Frankrijk. De lengte bedraagt 51 km, waarvan 37 km onder water. Er zullen in feite drie spoorwegtunnels worden aangelegd, bestemd voor het goederen- en passagiersvervoer. Er komt geen autotunnel. De treinen kunnen de tunnelafstand in 35 minuten afleggen. In 1984 hoopt men passagierstreinen op het traject te kunnen laten lopen.

De regeringen van Groot-Brittanie en Frankrijk hebben nu in principe tot de tunnelbouw besloten. Wel laat de overeenkomst elk land vrij om op ieder moment zich terug te trekken. Het Britse parlement moet zich nog uitspreken over de Britse deelname aan de bouw.

Den Haag rouwt om Allende

DEN HAAG. – De regering rouwt. Dit heeft gistermorgen in de Tweede Kamer minister Van der Stoel van Buitenlandse Zaken gezegd tijdens een korte herdenking van het Chileense staatshoofd Salvador Allende Gossens.

Kamervoorzitter Vondeling noemde Allende een oprecht en overtuigd democraat. „De dictatuur van de brute macht was hem wezensvreemd. Niet door middelen van terreur en onderdrukking trachtte hij zijn beleid te voeren. Ook niet door volledige uitschakeling van politieke tegenstanders. Politieke gevangenen kwamen in het Chili van Allende niet voor".

Dr. Vondeling zei dat Allende geloofde in de kracht van de rede en van de overtuiging. „Voor miljoenen armen vertegenwoordigde hij de hoop. De hoop op een verandering van hun lot, op gerechtigheid, op menselijke waardigheid".

Minister Van der Stoel deelde mee, dat de regering met afschuw vervuld is over het gebeuren in Chili, over het feit dat met grof geweld een einde is gemaakt aan het werk van Allende. „Het is voor allen, waar ook ter wereld, wie de zaak van de democratisering ter harte gaan, een slag".

Lago en IOWUA vinden elkaar

SAN NICOLAS – Gisteren is in principe overeenstemming bereikt tussen Lago en de IOWUA omtrent een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst. Deze overeenstemming is bereikt behoudens goedkeuring van de leden, zoals bepaald in het huishoudelijk reglement van de IOWUA. Voor zondag zal de IOWUA een algemene ledenvergadering bijeenroepen ter bespreking van het in principe bereikte akkoord. Indien de vergadering akkoord gaat met de bereikte overeenstemming, dan zijn de cao-onderhandelingen afgelopen.

AGENDA CURACAO

Losse nummers van de AMIGOE DI CURACAO zijn dagelijks verkrijgbaar bij het kantoor van de Amigoe, Consciëntiesteeg 27-29 en verder bij: La Bonanza, Breedestraat (O); Chu, Breedestraat 168; Candy Store, naast Botica Coromoto, Breedestraat (O): Van der Dijs, Charlottestraat 6; Discoteca Brion, De Rouvilleweg; Holiday Inn, Arthur Frommer-hotel; April Bar, Piscaderaweg; Shon Ma Center, Weg naar Welgelegen; Ana, Schottegatweg-west 80; Barberia Kort, Schottegat-noord 395; La Verdad, F.D. Rooseveltweg 143; Estrella de la Mañana, W. Churchillweg 56; La Campana, Bermudaweg 29; Wolf, Rio Canarioweg 22; Toko Fruteria Natalie, Mahumaweg 49; La Buena Fé, Rancho; Tax Free Shop, Airport; hotel Curaçao Intercontinental; El Chico, Kerkstraat 22; Alex, De Ruyterplein; El Dorado, Pietermaaiweg; Cas di Pueblo, Penstraat; „Mi Ideal', Berg Altena 98; Mensing Strada; Boekhandel Eddine, Schottegatweg-oost 185; Toko Zuikertuintje; Jansen, Santa Rosaweg 103.

AGENDA CURACAO
BIOSCOPEN

ROXY: 19.00 en 21.00 Such good friends. WEST-END: 19.00 en 21.00 Run man, run. CINELANDIA: 19.00 en 21.00 The big cube. DRIVE-IN: 19.00 en 21.30 The Poseidon adventure. CINE-RIO: 20.00 In enemy country. x CINE-TRUCK: Hedenavond te Jandoret en morgenavond te Porta Blancu.

BOTICA'S (nachtdienst):

OTRABANDA: Coromoto, tel.: 23241; PUNDA: Popular, tel.: 11269.

DIVERSEN

BC SANTA MARIA: 19.00 gelegenheid tot domino en dammen.

V.B.C.: 20.00 vertoning film over public relations - aud. K.v.K., Pietermaai 21. FILM: Opinion of the publics.

SPORT

WATERPOLO: 20.00 Dolfijnen vs Bulado; Marine vs Robben - Rifzwembad.

VOETBAL

SUPER SHELL-TOERNOOI: 19.00 2.kl.: Willemstad 4 vs M.L.D.; 20.30 B.kl.: Quick '60 2 vs Suvek - Rust & Burgh.

SOFTBALL: 18.00-20.00 training - selectie - post 6.

VRIJDAG

DIVERSEN

BIBLIOBUS: 17.00-18.15 vóór school Koraal Specht; 18.30-19.30 vóór kerk Marie Pompoen.

MOBIELE BANK: 09.00-10.15 te Koraal Specht; 10.30-11.30 te Santa Rosa (t.o. kerk); 11.30-12.30 te Montagne (vóór kerk); 14.00-15.00 te Seroe Grandi (vóór school); 15.00-16.00 te Porta Blancu.

LUCHTPOSTSLUITING: 08.00 voor New York; 15.30 voor Europa - postkantoor; 11.30 voor New York; 17.00 voor Europa - hulppostkantoor Plesmanluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting.)

GROT VAN HATO: 09.00-12.00 en 15.00-18.00 open voor publiek.

FAMIA PLANEA

BITTERSTRAAT: 14.00-16.00 (dagelijks); 09.00-11.00 (dinsdag en donderdag). KAS CHIKITU: 13.30-15.30 (woensdag). BARBER: 09.00-11.00 (donderdag).

TENTOONSTELLING

CURACAOS MUSEUM: 10.00-12.00 en 15.00-17.00 open - Van Leeuwenhoekstraat.

GALLERY RG: 10.00-12.00 en 16.00-17.30 open - Keukenstraat 20A (boven).

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

CENTRALE BIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; dinsdag van 14.00 tot 20.00; donderdag en zaterdag gesloten voor publiek.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 6): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00; dinsdag van 14.00 tot 18.00 openingstijden; donderdag en zaterdag gesloten voor publiek.

WETENSCHAPPELIJK BIBLIOTHEEK: openingstijden: maandag, dinsdag en woensdag van 08.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; donderdag en vrijdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00.

JEUGDCENTRUM DIVI-DIVI: 15.30-17.30 huiswerkcursus - vanaf tien jaar; 15.30-17.00 handenarbeid A - tot twaalf jaar; 17.00-18.30 handenarbeid B - tot vijftien jaar.

ANTIL. ONDERWIJSINSTELLINGEN: elke vrijdagavond geopend van 18.00 tot 19.00, Djonora Marthaweg.

SPORT

ATLETIEK: 16.00-18.00 training Olympic - Rifstadion.

BASKETBALL: 19.00 training dames Asiento.

BEURSBERICHTEN

NEW YORK. — Door een toenemende bezorgdheid over de krappe kredietverlening in de Verenigde Staten ontstond woensdag op de New Yorkse eff. beurs halverwege de ochtendhandel een defensieve stemming die ervoor zorgde dat de koersen gedurende de rest van de dag daalden. Het was de vierde achtereenvolgende beursdag met lagere slotnoteringen. De omzet was klein. De daling begon op een verklaring van Arthur Burns, voorzitter van de Federal Reserve Board (het bestuur van het stelsel van centrale banken in de VS), dat het beleid van krap geld zal worden voortgezet met het oog op de krachtige inflatie. Herbert Stein, de voorzitter van de raad van economische adviseurs van president Nixon, verklaarde op een persconferentie in Tokio dat hij voor de rest van het jaar geen vermindering van de inflatie voorziet en dat de geldontwaarding vermoedelijk pas in 1974 zal afnemen.

AMSTERDAM. — Internationals overwegend gemakkelijk, Scheepvaart gedrukt, cultures licht verdeeld, obligaties fractioneel lager, locale markt verdeeld, handel zeer kalm.

Nederland in een dop

— Een Arnhemse hengelaar heeft in een dode arm van de Gelderse IJssel een zalm van zeven pond gevangen. De sportvissers leiden hieruit af, dat het water in de vervuilde IJssel weer schoner wordt.

— De koningin heeft in het Friese Buren het eerste Nederlandse grondstation geopend voor communicatie via satellieten. Het station is eigendom van de PTT en maakt deel uit van het Intelsat-systeem, dat de hele wereld omspant. Het net bestaat uit 67 stations.

— Minister Gruyters van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening heeft in Woerden het nieuwe kantoor geopend van de federatie van bouwbonden NVV en NKV. In het gebouw, dat 13 miljoenen gulden (Ned.) heeft gekost, werken 132 mensen.

— De Nijmeegse pater Koopman heeft in Den Haag de oprichting bekendgemaakt van de stichting voor recht zonder onderscheid Stirezo. De stichting wil de ontwikkelingen bevorderen, die gericht zijn op een maatschappij waarin het recht van eenieder op leven, vrijheid en onschendbaarheid van zijn persoon wordt gewaarborgd van het moment van de bevruchting tot aan de dood. De pater wil ondermeer dat de abortusklinieken worden gesloten.

— In Utrecht is een illegaal pension voor Marokkaanse arbeiders uitgebrand, waarbij een van de 13 aanwezige Marokkanen om het leven is gekomen.

— In Den Haag is een echtpaar uit Utrecht, dat in een caravan woont, door drie mannen overvallen en beroofd van 2500 gulden en een aantal sieraden. Hierbij werd de vrouw vrij ernstig gewond, terwijl haar man lichtere verwondingen opliep.

— De Erasmusuniversiteit in Rotterdam zal geen controle uitvoeren op de collegekaarten. Het college van bestuur ziet daar binnen de huidige duizendguldenwet geen mogelijkheden voor. De controle wordt uitgesteld totdat het wetsontwerp over collegegelden door de Tweede Kamer is behandeld.

— In Arnhem is ingenieur Staf overleden, de oud-minister van Defensie en voormalig president-directeur van de Nederlandse Heidemaatschappij. Hij is 68 jaar geworden.

— Nederlandse en Belgische rechercheurs hebben een Nederlands-Belgische inbrekersbende opgerold. De bende heeft bij inbraken honderdduizenden guldens buitgemaakt. Er zijn meer dan twintig verdachten aangehouden.

Canada verhoogt bankdisconto

OTTAWA' — De Centrale Bank van Canada heeft gisteren het Bankdisconto met een half procent verhoogd tot 7,25 procent. Op 7 augustus jl. werd het Canadese bankdisconto eveneens met een half procent opgetrokken. Volgens de president van de Centrale Bank, Gerald K. Bouey, was de discontoverhoging noodzakelijk door druk op de geldmarkten, hetgeen leidde tot een verdere stijging van de rentepercentages voor kortlopend krediet.

Beurs van New York

ACF Industries Inc.	44
Airco Inc.	11 5/8
Allied Chemical Corp.	35 1/4
Aluminium Co. of America	71 1/2
American Brands Inc.	36
American Can Co.	30
American Cyanamid C.	24 1/2
American Electric Power	25 5/8
American Metal Climax	36
American Motors Corp.	7 3/4
American Smelting & Ref.	20
American Teleph. & Telegr.	48 3/8
Ampex Corp.	4 3/4
Anaconda Company	22 7/8
Armco Steel Corp.	19
Atlantic Richfield Co.	90 7/8
Bendix Corp.	33 1/8
Bethlehem Steel	27
Boeing Corp.	17 1/8
Burlington Ind.	28 1/4
Burroughs Corp.	217 1/2
Canadian Pacific Ltd. Corp.	17 1/4
Celanese Corp.	34
Chase Manhattan Corp.	51 1/4
Chesapeake & Ohio Railway	42 1/8
Chrysler Corp.	24
Cities Services Co.	45
Colgate-Palmolive Co.	31 3/4
Colt Industries Inc.	14 3/8
Commonwealth Edison	29 7/8
Consolidated Edison of N.Y.	22 1/8
Continental Can Co.	24 7/8
Continental Oil	33 3/8
CPC International	28
Curtiss-Wright Corp.	21
Curtiss-Wright "A"	—
Dart Industries	25 1/4
Deere and Company	55 3/4
Dow Chemical	56 3/4
Dupont (E.I.) de Nemour	164 1/2
Eatern Airlines	8
Eastman Kodak Co.	131 3/4
Engelhard Minerals & Chem.	20
First National City Corp.	45
Ford Motor Co.	55 1/4
Fruehauf Corp.	25 5/8
General Development Corp.	6 7/8
General Electric Co.	57
General Foods Corp.	25 5/8
General Motors	64 7/8
General Public Utilities	20
General Tel. & Electronics	28 1/8
Getty Oil	121
Gilette Co.	60 3/8
Gimbel Brothers Inc.	21 1/8
Goodrich (B.F.) Co.	23 1/8
Goodyear Tire & Rubber	23 3/8
Gulf Oil Corp.	21 7/8
Illinois Central Industries	18 1/4
Insilco Corp.	9 5/8
Internat. Business Machines	286
Internat. Harvester	32 3/4
Internat. Nickel of Canada	32 3/4
Internat. Paper	44
Internat. Tel. & Tel.	29 3/4
Johns-Manville Corp.	19 7/8
Jones and Laughlin Steel	17 1/4
Kennecott Copper Corp.	32 3/8
Kraftko Corp.	44 1/8

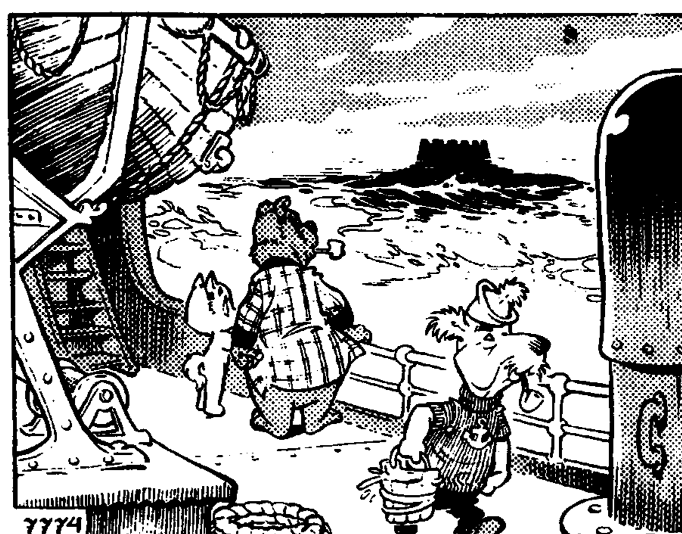
Ling-Temco-Vought	10
Litton Industries Inc.	8 3/4
Lockheed Aircraft	6
Marcor Inc.	24 1/8
Martin Marietta Corp.	17 1/4
May Department Stores Co.	29 1/2
McDonnel Douglas Corp.	21 3/8
Mobil Oil Corp.	56 1/8
Nabisco Inc.	43
National Cash Register	35 1/8
National Distillers & Chem.	14 1/8
National Gylsum Co.	12 7/8
National Steel Corp.	34
NL (National Lead) Industri	13 3/4
North American Rockwell	—
Olin Corp.	14 1/4
Pacific Gas & Electric	27 1/8
Penn Central Co.	1 7/8
Pepsico Inc.	80 7/8
Phelps Dodge	48
Philip Morris Inc.	109 1/4
Phillips Petroleum	52 1/8
Procter and Gamble Co.	95 1/2
R.C.A. Corp.	24 5/8
Republic Steel Corp.	22 1/4
Reynolds (R.J.) Industries	45
Royal Dutch Petroleum	42
Santa Fé Industries	23 7/8
Sears Roebuck and Co.	95
Shell Oil Co.	5
Southern Co.	18 1/4
Southern Pacific Co.	29
Southern Railway	32 1/2
Sperry Rand Corp.	49 3/4
Standard Oil Co. of California	62 1/4
Standard Oil Co, (Indiana)	83 7/8
Exxon Corp.	86 7/8
Sterling Drug	32 1/2
Studebaker-Worthington Inc.	36
Sun Oil Company	47
Texaco Inc. Texas Gulf Sculp	29 5/8
Texas Instruments Inc.	106 1/4
Texas Utilities Co.	30 1/4
Transamerica Corp.	12 1/8
Unilever N.V.	—
Union Carbide Corp.	36 3/4
Uniroyal Inc.	11 3/4
United Aircraft Corp.	28 5/8
United Brands	7 3/4
US Steel Corp.	29 3/4
Western Union Corp.	15 7/8
Westinghouse Electric Corp.	32 7/8
Woolworth (FW)	22 1/8
AMERICAN STOCKS	
Arkansas Louisiana Gas	23 5/8
Brascan	18 5/8
ADD NEW YORK STOCKS	
Amerade	37 3/8
Gulf Oil Canada	37
Caterpillar	67 1/2
Columbia Gas	26 1/4
North Am. Phil Corp.	24
Westerban	28
K.L.M.	36 3/4
T.W.A.	19 1/8
Twent. Century Fox	7 7/8
Dow Jones Index	885.76

Beurs van Amsterdam

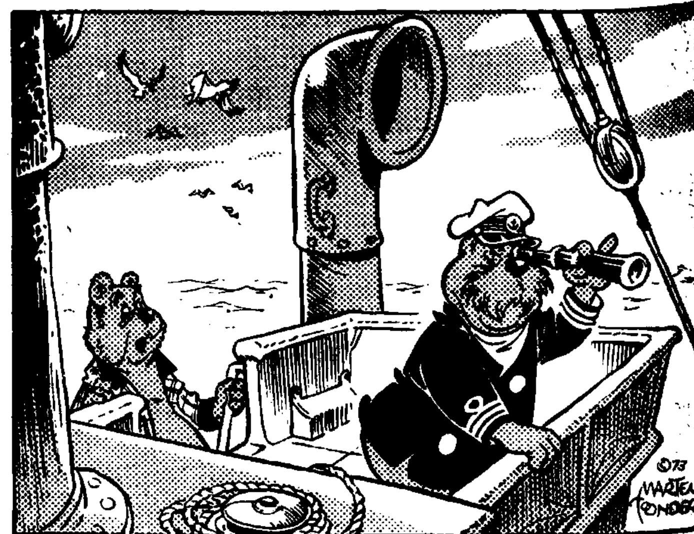
7 pct Ned.	89.50
AKZO	69.90
Heinekens Bel. en Beh.	256
Heinekens Bier	275.20
Hoogovens	27
H.V.A.	89
Philips	52.30
Unilever	225.70
Kon. Olie	104.80
K.L.M.	97.50
K.N.S.M.	195
V. Ommeren	373
Scheepvaart Unie	137.50
A.B.N.	315
Nat. Nederlanden	68.60
Ngombezi	—
Alb. Heijn	116.50
AMRO Bank	79.10
Bergoss	371.80
V. Berkel	200
Bols	124.50
Bredero Ver. Bedr.	433
Buehrmann Tetterode	75
Bijenkorf Beh.	101
Calvé	181
Cur. Handelmij	207
Elsevier	620
Fokker	29.30
V. Gelder	76
Gist-Brocades	61.50
v.d. Grinten	224
Hagemeijer	113
Internatio-Muller	67.50
Kon. Ned. Papier	269
Naarden	63

O.G.E.M.	—
Pakhoed	161.80
Rijnschelde	256.50
E.M.S.	19.90
Scholten-Honig	77
V.M.F.	167
Ver. Ned. Uitgeversbedr.	144
Werelhaven	107
Wessanen	132.80
Ant. Brouwerij	—
Ant. Verf	165
Aruba Electra	192
Sur. Brouwerij	—
Converto	630
Goldmines	135.60
IKA Bel. Mij.	168
NEFO	72
Robeco	222
Rolinco	246.50
Utilico	124.10
Alcan Alum.	32.9
Ned. Ant. 7 3/4 71	91.5
Ned. Ant. 6 1/2 67	84.8
Ned. Ant. 60	83.5
Ned. Ant. 4 1/2 59	89.5
Ned. Ant. 4 1/2 62	79.5
Unitas	
ANP/CBS INDICES	
Inter Concerns	98.4
Industrie	146.1
Scheepvaart	143.4
Banken	149.8
Handel	128.4
Algemeen	124.3

HEER BOMMEL EN DE VREZELIJKE KRAKK...

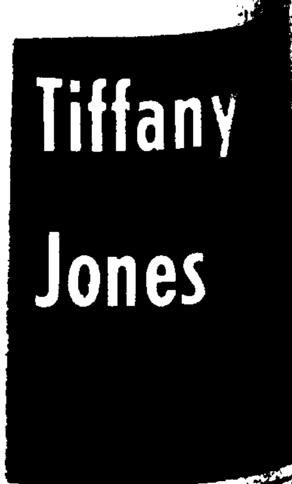

7774. — „Dat eiland deugt niet," zei de matroos. „Ik zal blij zijn als we onze lading kwijt zijn en we weer verder kunnen varen." Met die woorden nam hij zijn emmer op en verdween naar de midscheeps terwijl de passagiers verbaasd naar de naderende kust keken. „Wat zou hij bedoelen? " vroeg heer Ollie een beetje ongerust. „Kijk, daar houd ik nu niet van. Avonturen zijn goed en wel, maar als gerijpt heer moet men weten wat er gebeuren kan. Men moet zich tenslotte tegen het gevaar kunnen wapenen, wat jij, jonge vriend? " „Ach," zei Tom Poes," de kapitein zal wel zorgen dat ons niets overkomt. Dat is zijn plicht." „Juist! " riep heer Bommel uit. „De kapitein! Die moet ik onmiddellijk spreken. Ik wil weten wat ons boven het hoofd kan han... zodat de grond niet onder mijn voeten weggemaaid wordt." Met ... woorden keerde hij zich om en begaf zich met fiere tred naar de brug ... opheldering te vragen aan de gezagvoerder. Deze stond het eiland Laak ... zijn kijker op te nemen, maar daardoor liet de passagier zich niet afschrik... „Een ogenblikje, heer Rus," sprak hij. „Ik hoor daar, dat we gaan aanle... op een plaats waar het niet pluis is, en als heer met verantwoo... lijkheidsgevoel wil ik daar meer van weten om mij geestelijk voor ... bereiden." „Als dat Bobbels niet is," mompelde de aangesprokene gehind...

Luister en kijk

CUROM: 17.00 peticiones; 18.00 musica variá; 18.30 kinderprogr.; 18.45 aanvullende muz.; 19.00 nieuws; 19.10 aanvullende muz.; 19.15 discovaria; 20.00 Baby's potpourri; 21.00 Hermanito discothec; 22.00 nieuws in het kort; 23.55 dagsluiting (ds Boot); 24.00 sluiting.

TELECURACAO: 16.00 Sesame Street; 17.00 kinderuurtje; 17.30 bo conoce; 17.35 the pink panther-show; 17.55 hey landlord; 18.20 Shema Israël; 18.30 headlines; 18.40 telesistema; 18.45 Owen Marshall; 19.50 progr. Bestuurscolle 20.08 Mannix; 21.13 wereldnieuws; 21.30 medical centre; 22.30 ned. nieuws; 22.45 dark shadows; 23.05 combat.

***

VENEZUELA

RADIO CARACAS TV (kanaal 10): 17.00 Abbott, Costello y Speedy Gonzalez; 18.00 un... dos... trillizas; 19.00 la indomable; 20.00 el y ella; 21.00 Raquel; 22.00 el observador Venezolano; 22.30 cita con la muerte; 23.00 habla el presidente; 23.30 cine de medianoche.

VENEVISION (kanaal 12): 17.00 meteoro; 18.00 el festival de la risa; 19.00 una muchacha llamada Milagros; 20.00 Joselo; 21.00 la loba; 22.00 el informador Chrysler; 22.10 el precio de la fama; 23.00 alrededor del mundo; 23.15 habla el presidente; 23.45 ahora; 24.15 mensajes en la noche.

***

ARUBA

RADIO ANTILLIANA (1.270 kiloperioden): 17.00 musica di momento; 17.45 Kentucky Fried Chicken-show; 18.00 Autorama Motorcomp. hitparade; 18.15 musica variá; 18.30 noticiero Aruba Bank; 18.45 musica selectá di tur parti di mundo; 19.00 kinderprogr.; 19.15 felicitaciones, complaciendo peticiones; 21.00 fiesta Antilliana.

VOZ DI ARUBA (1.325 kiloperioden - 226.4 m.): 16.45 atardecer musical; 18.15 musica local na pap.; 18.30 happy days-progr.; 19.00 noticiero deportivo; 19.15 turning the table; 20.30 safe driving-club; 23.00 la hora romantica; 24.00 musica romantica; 01.00 sluiting.

RADIO KELKBOOM (1.435 kiloperioden - 209 m.): 17.00 progr. di Sun King Supermarket; 17.15 musica pa teenagers; 18.00 musica variá; 18.15 hitparade (radio ned.); 18.30 musica para la cena; 19.00 noticia local; 19.15 musica variá; 19.30 musica aleman; 20.00 noticia local; 20.15 la voz de Sion (progr. di Israël); 20.30 musica int.; 21.00 C.C.A.; 21.15 musicarla (radio ned.); 21.45 musica variá; 22.00 sluiting.

RADIO VICTORIA (925 kiloperioden - 324 m.): 17.00 ultimas noticias; 17.15 palabranan di bida; 17.30 delicados pastos; 17.45 la biblia dice; 18.00 ultimas noticias; 18.10 nieuws ned.; 18.30 eng. nieuws; 18.40 business news; 19.00 stories of Great Christians; 19.15 psychology for living; 19.30 evening serenade; 20.30 back to the bible; 21.00 sing off.

TELEARUBA: 16.00 Sesame Street; 17.00 bo konoce?; 17.05 Electric Co.; 17.30 cartoons; 17.45 Bugs Bunny; 18.15 audubon wild life; 18.45 pap. nieuws; 18.5 ned. nieuws; 19.00 room 222; 19.30 Nos Tera (live); 20.00 ECO; 20.15 eng. nieuws; 20.30 temperatures rising; 21.00 talk of the town-show (live); 21.30 ultimas noticias; 21.35 dark shadows; 22.00 startrek; 23.00 cinerama.

***

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 nieuwsrubriek; 17.48 op verzoek door Anneke Jacobs en Ruud van Hilten; 18.41 sportpraatje door Peter van Brakel; 18.49 hoofdpunten nieuws; 18.50 einde uizending.

(800 kHz): 19.00 spaans/engels happy stationprogr.; 20.10 ned. nieuwsuitz.; 20.30 einde uitzending.

***

VRIJDAG

CURACAO

CUROM: 06.00 opening; 06.30 met muziek naar school; 06.55 reclame-hoekje; 07.00 nieuws; 07.10 luchtige ochtendklanken; 09.00 muz. tombola; 09.30 een blik op de telex; 09.32 vervolg muz. tombola; 10.00 koopvaardijprogr.; 10.15 aanvullende muz.; 10.30 een blik op de telex; 10.32 prot. ziekenprogr.; 10.45 gev. muz.; 11.00 Aivinne's popspecial; 12.00 noticurom (int.); 12.10 noticurom (local); 12.20 reclame-hoekje; 12.30 nieuws; 12.45 lunchmuziek; 13.00 diario informativo y musical; 14.00 tape-o-theque; 14.30 album musical del continente; 15.00 exitos de ayer (N.A.); 15.30 saludo musical; 16.30 musica variá.

***

VENEZUELA

RADIO CARACAS TV: 06.30 desayune con nosotros; 08.30 televisión educativa; 11.15 telemercado; 11.30 la perfecta ama de casa; 12.00 Venezuela hoy; 12.30 buenos días; 13.30 cine para la mujer; 15.30 el oso yoqui; 16.00 sopotocientos; 16.30 los picapiedras.

VENEVISION: 10.25 himno nacional; 10.30 sopotocientos; 11.00 la oferta del mes; 11.15 alegres aventuras; 12.15 Lassie; 12.45 loque pasa en el mundo; 13.00 María; 13.30 muchacha Italiana; 14.30 nosotras las mujeres; 15.00 la novicia voladora; 15.30 el regreso del llanero solitario; 16.00 sopotocientos; 16.30 los colosos.

***

ARUBA

VOZ DI ARUBA: 06.00 opening; 06.30 rancheras; 06.45 boleros; 07.00 noticia int. na pap.; 07.15 boleros, baladas y instrumental; 08.00 discorama; 12.00 seccion di noticias; 13.00 instrumental; 13.15 boleros; 13.30 discolandia; 16.00 felicitaciones; 16.30 noticia local (pap.); 16.45 atardecer musical.

RADIO ANTILLIANA: 04.30 musica cowboy, rancheras; 06.00 progr. religioso; 09.15 cantante di dia; 06.30 noticia Viana; 06.45 musica pa pone bo bai traha of bai school cu smaak; 07.30 noticia Autorama; 07.45 variacion musical; 08.30 dutch machine shop; 08.45 anuncios comerciales; 09.00 noticia; 09.15 awe mainta cu 1270 kc; 09.45 tophits; 10.00 musica Kong Hing; 10.15 tophits; 10.35 variedad musical; 11.00 Baby Bakery y su musica Mexicano; 11.15 awe mainta cu 1270 kc; 12.00 oracion di merdia; 12.05 seccion hubentud; 15.45 panaderia y refresqueria Central Madereinse show musical; 16.00 variedad musical; 16.45 noticiero Lago Oil and Transport Comp.

Hoofdprijzen Landsloterij

WILLEMSTAD — De hoofdprijzen van de 19e trekking van de landsloterij zijn vandaag gevallen op de volgende nummers:

HOOFDPRIJZEN: 21082 — f. 30.000.—; 334 — f. 10.000.—; 21845 — f. 5.00.—.

PRIJZEN VAN F. 500.—: 5099, 8389, 14750, 14820, 17073, 19705, 20380, 23185, 23546, 24264.

PRIJZEN VAN F. 250.—: 242, 1451, 1741, 2884, 3686, 3729, 5360, 6294, 6646, 7314, 8757, 10640, 13201, 13245, 13351, 13530, 149091, 17317, 19248, 2078, 21517, 21630, 21866, 22699, 23285.

Inbraken opgelost

WILLEMSTAD — De op 1 september van dit jaar aangehouden man, die verdacht werd van het mishandelen van een dame met een wapen, blijkt zich ook schuldig te hebben gemaakt aan een aantal inbraken. Hij bekende deze te hebben gepleegd samen met een even oude man.

In verband daarmee werd een twintigjarige recidivist aangehouden en ingesloten.

North Africa

WILLEMSTAD — Rover moge bekend zijn om zijn jeeps en ander materieel, van aardrijkskunde heeft men er kennelijk niet zoveel kaas gegeten. Een map met foto's en gegevens over de nieuwste modellen werd namelijk gestuurd aan de Amigoe di Curacao, Conscientie Steeg, Willemstad, Curacao, North Africa. Tante Post heeft echter het zekere voor het onzekere genomen en het materiaal toch maar op de Nederlandse Antillen, vlak voor de kust van Venezuela, afgeleverd.

Pompidou bij Mao

PEKING. — President Georges Pompidou van Frankrijk is woensdag in Peking ontvangen door de Chinese partijleider Mao Tse-toeng.

De Franse president vertoefde een uur en drie kwartier in Mao's residentie.

Geen gas?

WILLEMSTAD. — Vanmorgen beklaagden zich enkele hotels — met name Park-hotel en hotel Venezuela — dat hun gasvoorraad op was en dat men twee weken tevergeefs heeft gewacht op de bij de NAGM bestelde gascylinders. Omdat de Amigoe geruime tijd reeds klachten heeft ontvangen van gasgebruikers, die steeds late bestellingen binnenkregen, werd contact opgenomen met de NAGM.

Op het ogenblik is er bij Shell een (tijdelijk) tekort aan twintig-ponds gascylinders, omdat men voor een groot aantal van deze flessen geen afsluiters heeft. Eind deze week zullen echter vijfhonderd stuks sluitstukken worden overgevlogen waardoor men het tekort aan twintig-ponders hoopt op te vangen. Wat betreft honderd-pondscylinders werd de Amigoe meegedeeld, dat bij de NAGM nog voorraden staan van deze grote flessen. Vanmorgen beschikte men over geen enkele honderd-ponder. Over een tekort aan deze cylinders kan echter niet gesproken worden, omdat deze bij Shell ruim in voorraad zijn, aldus de zegsman van de NAGM.

Overigens zij hierbij toegevoegd dat de NAGM het recht behoudt om bij wanbetalingen de levering van gasflessen tot nader order op de lange baan te schuiven. Moet een en ander echter worden gezien als een dekmantel tegen de soms „slechte" service van de NAGM? Want ook goede betalers worden aan de lopende band op deze lange baan geschoven...

SAMBUMBU

Eindelijk heeft hij dan zijn eigen auto. Een reuze tweede-handse slee met veel chrome. Trots laat hij hem aan zijn macamba-baas zien, met wie hij het goed kan vinden. Deze toont zich niet zó enthousiast. De prijs valt wel mee, maar zo'n kast maakt je arm aan benzine. Hier zit een kortsluiting. „Ai nee, baas, u rekent als een macamba. Wij rekenen anders: telkens vijf gulden, dat merk je niet."

Vana leeft van onderstand. Dat is niet zo royaal, 14,75 gulden per week. Daar komt dan nog wel twee gulden bij van de pastoor. Het eerste wat zij koopt, als zij heeft gebeurd, is lotjes van de loterij. Voor een paar gulden. Dom, vindt u: „Nee", zo redeneert zij. „Je hoort zo vaak dat die en die de eerste prijs heeft gewonnen. Als ik maar volhoud, win ik die ook eens. En dan ben ik met één klap uit de misère."

Rechter: net geen noodweer......

Voor afhakken hand van brute vader: 4 maanden cel

WILLEMSTAD – Met een kapmes had de jeugdige beklaagde W. op 29 juli zijn vader de hand afgehakt. Gisteren moest hij hiervoor voor de rechter verschijnen en werd hem vier maanden gevangenisstraf opgelegd voor het opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De officier van Justitie had acht maanden opsluiting geëist. Raadsman mr W. J. Knoppel was van mening dat zijn cliënt van rechtsvervolging moest worden ontslagen omdat hier sprake was van noodweer. Hij liet goed uitkomen dat het slachtoffer in zijn gezin altijd op verschrikkelijke wijze tekeer was gegaan en kwalificeerde hem als een sadist. Ook op de bewuste dag had hij zijn vrouw afgeranseld met een bullepees, zonder dat daar enige aanleiding voor was. De vrouw voor wie hij zijn gezin had verlaten en met wie hij sinds kort samenwoonde stond dit schouwspel lachend gade te slaan. Beklaagde die zijn moeder naar het cai'orgel feestje bij familieleden had afgezet was haar ook weer komen ophalen. Hij stond buiten op haar te wachten toen een dame hem kwam waarschuwen dat zijn moeder binnen werd afgerost. W. liep toen naar binnen met de bedoeling zijn moeder te gaan helpen en haar mee naar huis te nemen. Ook hij werd echter door zijn vader verwelkomd met de bullepees.

Hij herinnerde zich toen dat in de kofferbak van de auto een machete lag en liep weer naar buiten om dit te halen. De vader werd toen geconfronteerd met een machete zwaaiende zoon. Toen hij in verweer zijn handen ophield werd een hand bij de pols afgehakt en beide armen ernstig verwond bij de ellebogen. Zo ernstig dat hij ze misschien nooit meer zal kunnen gebruiken.

Beklaagde vertelde dat hij het kapmes had gepakt met de bedoeling zijn vader schrik aan te jagen, zodat deze zijn moeder met rust zou laten. Omdat hij echter ook toen op de bullepees werd onthaald maakte hij van het wapen gebruik.

Iedereen die in deze zaak was gehoord was het in ieder geval over één ding eens: W. gedroeg zich nooit lastig of aggressief. Het was moeilijk te geloven dat juist hij tot een dergelijke daad was overgegaan.

Zelf vertelde hij aan de rechter dat hij helemaal niets wist over zijn vader. Hij kreeg wel regelmatig bezoek van zijn moeder, broers en zusters. Opvallend in deze zaak was dat de vader had geweigerd uitgebreide verklaringen te geven. Hij had alleen gezegd dat hij zijn vrouw niet met een bullepees maar met een stuk hout had afgeranseld en dat hij in de waan had verkeerd dat ook zijn zoon hem met een stok te lijf was gegaan. Wanneer hij had geweten dat het een vlijmscherp kapmes was zou hij zijn handen nooit hebben opgeheven. Over hetgeen de aanleiding zou kunnen zijn tot dit fatale gebeuren liet hij alleen los dat dat een heel lang verhaal was.

De officier van Justitie vond dat zware mishandeling was bewezen. Van noodweer was geen sprake omdat de machete niet onmiddellijk was gebruikt maar pas later. Er was wel degelijk schuld aanwezig. Het bepalen van de straf vond hij erg moeilijk vooral omdat men wel begrip op kon brengen voor de handelwijze van beklaagde. Toch zag hij het afkappen van een hand als een ernstig delict waarop onherroepelijk straf moest volgen. Ernstig werd rekening gehouden met het feit dat beklaagde gunstig bekend stond en de vader daarentegen als een bruut.

Ook op de bewuste avond was het de vader die de moeilijkheden had uitgelokt. Eis: acht maanden opsluiting.

De verdediger nam het hele gebeuren nog eens snel door waarbij hij goed liet uitkomen wat voor persoon het slachtoffer was geweest. Het huwelijk was altijd problematisch geweest en moeder en kinderen hadden altijd de nodige slaag gehad totdat vader besloot het gezin te verlaten voor een andere vrouw. Die nacht van 27 juli was hij om vier uur op het feestje verschenen waar zijn vroegere vrouw was om haar af te ranselen in aanwezigheid van zijn nieuwe geliefde die kennelijk het een en ander goed wist te waarderen. De raadsman merkte op dat op de rug van de vrouw nu nog na anderhalve maand de striemen van de afranseling te zien waren. De handeling van beklaagde die zijn moeder en zichzelf tegen de gevaarlijke bruut moest verdedigen, was gerechtvaardigd, aldus de pleiter die erop wees dat de moeder had verklaard dat hun leven door toedoen van het slachtoffer dagelijks een hel was geweest. Zowel zij als de overige gezinsleden werden dagelijks geschopt en geslagen. Een paar voorbeelden: Een in Nederland studerende zus moest daar een kaakoperatie ondergaan nadat zij een mep van haar vader te incasseren had gehad. Een zestienjarige tweeling moest door de dokter worden behandeld na een afrosbeurt met de bullepees. De oudste dochter, hartpatiënt en daarvoor ook geopereerd, kreeg een stoel op haar rug kapotgeslagen. Bij de politie stond het gezin bekend omdat men er herhaaldelijk moest ingrijpen.

De raadsman kwam tot de conclusie dat hier duidelijk sprake was van noodweer. Beklaagde had van het eerste het beste wapen gebruik gemaakt. Men kon moeilijk van hem verwachten dat hij in het donker naar een stuk hout ging zoeken. Hij voerde ook aan dat zijn cliënt nadat de vader eenmaal op de grond was gevallen niet meer geslagen had.

De rechter echter zag net geen noodweer aanwezig. Hij vergeleek de zaak met een andere soortgelijke waarin ook een ondraaglijke vader met een steen de schedel werd ingeslagen. Het Hof had toen de dader een gevangenisstraf van vier maanden opgelegd. Een dergelijke straf vond de rechter ook hier op zijn plaats.

Rozendal komt weer

WILLEMSTAD – Gevolmachtigd minister S. G. M. Rozendal wordt vrijdag uit Nederland op Curacao verwacht. De heer Rozendal komt naar de Antillen i.v.m. het aanvaarden van zijn statenzetel en de formatiebesprekingen welke waarschijnlijk eind deze maand zullen beginnen.

Naar verluidt zou het aanvankelijk in de bedoeling van de gev. min. hebben gelegen zijn bezoek aan de Antillen te laten plaatsvinden in het kader van een dienstreis. Naar hieromtrent advies te hebben ingewonnen van de afdeling Personeelszaken heeft de regering echter beslist dat hiertoe geen reden is en dat minister Rozendal gebruik moet maken van zijn vakantie om op eigen kosten de reis te maken.

Inmiddels is er nog geen oplossing in het conflict in de Democratische Partij tussen de groepen van Rozendal en Elhage. Naar de Amigoe heeft vernomen is er een commissie van goede diensten o.l.v. het statenlid mr. H. Braam in het leven geroepen om te bemiddelen maar door de uitlandigheid van de heren Rozendal en A. A. Jonckheer heeft deze commissie nog niets kunnen uitrichten.

Zes maanden voor zware mishandeling

WILLEMSTAD – Primair poging tot doodslag en subsidiair mishandeling met een wapen werd woensdagmorgen aan beklaagde R. ten laste gelegd. Op elf augustus had hij een familielid van zijn vrouw die als een soort huwelijksbemiddelaar optrad met een mes in de rug gestoken. Dat gebeurde toen het slachtoffer kwam informeren waarom R. tegen de afspraak in zijn vrouw en drie kinderen op straat had gezet. Volgens de beklaagde was de houding van het slachtoffer die met een vriend kwam dreigend geweest: „één ging voor mij staan en de ander achter mij, zo kom je toch niet praten", aldus voerde R. tijdens de zitting aan.

De officier achtte poging tot doodslag echter bewezen. Beklaagde had het slachtoffer eerst een vuistslag toegediend toen die naar de kofferbak van zijn auto liep – volgens R. om een wapen te halen – en toen hij nog wankelde hem driemaal in de rug gestoken. De officier herinnerde eraan dat R. al eerder voor mishandeling van zijn schoonmoeder met een ijspiek tot gevangenisstraf was veroordeeld. Ditmaal had hij net na zijn arrestatie niets gezegd over zelfverdediging. Pas later was hij daarmee gekomen wat het geheel voor de officier twijfelachtig maakte. Ook in het Reclasseringsrapport was het accent gelegd op het moeilijke karakter van R. Het was zelfs zo erg dat men het nut van begeleiding niet inzag daar hij het toch niet zou accepteren. De officier benadrukte dat steken in de rug zeker dodelijk kunnen zijn en dat R. dus volledig strafbaar was. De vorige straf had blijkbaar niets geholpen. Eis deze keer: twaalf maanden opsluiting waarvan drie voorwaardelijk.

Raadsman A. Moeniralam bracht naar voren dat het slachtoffer een zeer robuuste man was voor wie men op de vlucht sloeg. Zijn cliënt had zijn vrouw uit huis gezet omdat ze weigerde hem 1.50 te geven toen hij erom vroeg. En dat terwijl hij haar altijd zijn hele loon afdroeg. Volgens de raadsman waren de verklaringen van de twee getuigen opzettelijk bezwarend en gaven een onjuiste weergave van het gebeuren. Eigenlijk was de officier door misleiding tot poging tot doodslag gekomen. Het was het slachtoffer dat beklaagde agressief had benaderd. Het waren echter vrienden en tussen vrienden kon men niet van poging tot doodslag spreken; zo vroeg de pleiter zich in opperste verbazing af.

Zijn cliënt had evenmin de ander willen mishandelen. Zijn enige wens was geweest ze in een wanhoopstoestand te verjagen. Hier was gewoon sprake van de angst van een mens die zich wil verdedigen, aldus de raadsman die benadrukte dat de praktijk had uitgewezen dat lange straffen bij R. geen uitwerking hadden..

De rechter bracht naar voren dat hij anders dan anderen wel vond dat er iets te zeggen viel voor de vergeldingsleer. Wanneer men de mensen voorhield dat ze het recht niet in eigen handen mochten nemen moesten ze ook de verzekering hebben dat er niet te licht werd getild aan steekpartijen en andere misdrijven. In dit geval achtte hij poging tot zware mishandeling bewezen en kwam in het vonnis tot zes maanden gevangenisstraf.

WILLEMSTAD In de afgelopen nacht is bij Henderson te Rio Canario ingebroken. Een der deuren werd vernield. Over een eventuele buit was vanmorgen nog niets bekend.

Apothekers gaan praten met minister

WILLEMSTAD – De voorzitter van de Curacaose apothekersvereniging, de heer Sprockel, heeft een telegram naar minister-president R. J. Isa gestuurd met het verzoek door de minister te worden ontvangen voor een gesprek omtrent het aantal apotheken op de Nederlandse Antillen. De heer Sprockel spreekt in het telegram zijn bezorgdheid uit over het grote aantal apotheken op Curacao.

Inmiddels is overeengekomen dat een delegatie van de apothekersvereniging morgenmiddag een gesprek zal hebben met de minister van Volksgezondheid a.i., de heer R. Elhage.

Min. Dennert naar Nairobi

WILLEMSTAD – Minister van Financiën a.i., dokter H. Dennert, vertrekt zaterdag naar Nederland voor dienstbesprekingen. In aansluiting hierop zal minister Dennert naar Nairobi reizen om daar de wereldconferentie van het IMF bij te wonen. Ook de direkteur van de Bank Nederlandse Antillen, drs V. Servage, zal deze conferentie bijwonen.

Raadsman Saleh in mishandelingszaak

Rechercheur door accumulatie problemen tot misstap gekomen

WILLEMSTAD – Veel duidelijker dan in eerste aanleg, althans voor buitenstaanders, werd dinsdagmorgen voor het Hof de zaak behandeld tegen de beklaagde C. die voor meerdere malen mishandeling gepleegd met een wapen door de eerste rechter was veroordeeld tot één maand gevangenisstraf. Zowel de beklaagde als het Openbaar Ministerie waren van dit vonnis in hoger beroep gegaan. In januari van dit jaar was de rechercheur C. naar Sint Maarten overgeplaatst. Op een zondag in april werd hij na een hele dag dienst in de avonduren plotseling opgeroepen om een mishandeling te onderzoeken. Na een summiere ondervraging van de twee verdachten raakte C. om de een of andere reden zijn zelfbeheersing kwijt en begon te slaan en te stompen met zijn vuisten en een klop. Toen hij klaar was met de verdachten gaf hij opdracht twee gevangenen uit hun cellen te halen en koelde toen verder zijn woede op hun af.

Op een vraag van de president hoe het zover was gekomen antwoordde beklaagde dat hij er zelf ook geen verklaring voor had. "Ik ben zes jaar bij de politie geweest en heb het vak altijd met liefde uitgeoefend. Dit alles ervaar ik dan ook als een schande", aldus de beklaagde die als enige mogelijkheid sugereerde dat men iets "in de twee biertjes had gegooid die hij kort voor het gebeuren had gedronken in het Seaview hotel". Hij had zich nooit eerder op dergelijke wijze gedragen.

De president wees hem erop dat het een laf feit was om weerloze mensen af te rossen en dan niet allemaal tegelijk maar om de beurt. Of hij misschien kwaad was dat hij op zijn vrije avond weer moest gaan werken? Of was hij misschien overwerkt?

C. ging ervan uit dat het weer moeten werken in de avonduren voor hem niets bijzonders was omdat dit vrij vaak voorkwam. Hij wilde echter niet de mogelijkheid uitsluiten dat hij wat gespannen was geweest doordat hij ondermeer financiële problemen had. Bovendien was zijn vrouw in verwachting, reden waarvoor hij had gevraagd hem niet naar Sint Maarten over te plaatsen. Vooral ook omdat zijn echtgenote altijd met problemen kampte in de zwangerschap en al twee miskramen had gehad.

Men wilde nog van beklaagde weten of hij inderdaad zijn klop had gebruikt Dat was volgens hem best mogelijk maar hij wist zich er niets meer van te herinneren.

Hij was nu hoe dan ook voor drie maanden geschorst met behoud van 1/3 van zijn salaris. Op een vraag of hij bij de politie wilde blijven antwoordde C. daartoe wel bereid te zijn als het mogelijk was. Hij liet er echter meteen op volgen dat hij zelf wel voelde dat zijn handelwijze een schande was voor de politie en dat men hem het altijd kwalijk zou blijven nemen. Wel had hij kans op een andere baan bij de overheid. Wanneer hij echter veroordeeld werd tot een vrijheidsstraf was ook die mogelijkheid bekeken.

In het psychiatrisch rapport werd ondermeer aangemerkt dat hij een behoorlijke intelligentie bezat, maar dat hij zijn problemen verdrong. De spanningen waren mogelijkerwijs ontstaan omdat men hem van zijn gezin had weggehaald. Zijn schuldbesef was voldoende en hij was zeker niet verminderd toerekeningsvatbaar. Ook de procureur-generaal vroeg zich af wat toch de reden kon zijn geweest voor de vreemde handelwijze van C. Daar was nooit een zinnig antwoord op geweest. Het feitencomplex was echter dermate ernstig dat hij zelfs had overwogen een hogere straf te vragen dan in eerste aanleg was gebeurd. Hij had echter in de afgelopen dagen veel collega's van beklaagde bij zich gehad die een goed woordje voor hem kwamen doen. Hij was naar voren gekomen als een hulpvaardig man met vele kwaliteiten en vele vrienden. De procureur was ook nagegaan of iets dergelijks zich eerder had voorgedaan wat niet het geval bleek. Anders was hij trouwens nooit bij de recherche terechtgekomen. Tenslotte werd bevestiging van het eerste vonnis gevraagd.

Raadsman mr. J.M. Saleh zag als oorzaak voor de vreemde handelwijze van zijn cliënt het feit dat hij zijn problemen verdrong. Er was een te grote accumulatie van moeilijkheden geweest. Naast het feit dat zijn vrouw weer een van haar moeilijke zwangerschappen doormaakte moest zijn vierjarig zoontje voor een operatie in het ziekenhuis worden opgenomen. Juist in deze tijd vond de overplaatsing naar Sint Maarten plaats. Volgens de verdediger hadden de getuigen overdreven wat betreft de afranseling die ze hadden gekregen. Voor geen van allen was een bezoek aan de dokter nodig geweest.

Twee van hen hadden afgezien van een aanklacht tegen C. terwijl een derde die dit ook van plan was geweest achteraf toch doorzette op instigatie van een zekere Peterson. De pleiter was er ook op, dat er op Sint Maarten maar twee rechercheurs zaten die soms 24 uur per dag moesten doorwerken. Wanneer zijn cliënt nu veroordeeld werd tot een hechtenisstraf waren zijn kansen bij de overheid weg.

Gevraagd werd om een voorwaardelijke vrijheidsstraf of een geldboete. De pg reageerde hierop met de mededeling dat een voorwaardelijke vrijheidsstraf, gezien de ernst van het feit niet mogelijk was. Uitspraak over veertien dagen.

WILLEMSTAD. – Bij een aanrijding op de dr Martin Luther King-boulevard tussen twee bestelauto's gistermiddag om kwart over vier, raakten vier personen gewond. Eén van hen, een bestuurder, moest in het ziekenhuis worden opgenomen met een beenfractuur en schaafwonden. De andere gewonden konden na door een arts te zijn behandeld, naar huis terugkeren. De bestelauto's liepen zware schade op. De Verkeerspolitie moest gisteren acht maal bij ongevallen assisteren. De totale direct aangerichte materiële schade bedroeg naar schatting 3600 gulden.

Frommer-Horecaf bij landsbemiddelaar

WILLEMSTAD. – De waarnemend-landsbemiddelaar, de heer S. de Windt, zal vanmiddag de Horecaf en de general manager van het Arthur Frommer-hotel ontvangen voor een gesprek. De waarnemend-landsbemiddelaar heeft gisteren het resultaat van het politie-onderzoek ontvangen dat gaande was tegen de ontslagen werknemers van het Arthur Frommer-hotel die verdacht zijn door de direktie van diefstal. Wat het resultaat na het onderzoek is, kon de waarnemend-landsbemiddelaar niet meedelen, daar hij de partijen eerst wilde ontvangen.

Amerika zorgde altijd voor moeilijkheden

CHILI KON INVOER NIET MEER BETALEN

Allende's experiment liep stuk op onbedwingbare inflatie in land

PARIJS — Het tragische einde van het "socialistische experiment van de Chileense president Salvador Allende, die op democratische wijze op 3 november 1970 tot president van Chili werd gekozen, vindt volgens Europese waarnemers zijn oorzaak in een galopperende inflatie. Het inflatiepercentage bedroeg eind april op jaarbasis meer dan tweehonderd, terwijl de jongste statistische gegevens wezen op een percentage van meer dan 350. Een dergelijke inflatie, met alle onvermijdelijke problemen en chaos op velerlei gebied vandien, is sinds de Duitse Weimar-republiek in het begin van de jaren dertig niet meer voorgekomen.

Het ontstaan van een allengs niet meer in de hand te houden inflatie in Chili was het gevolg van een samenspel van economische en financiële problemen, die moeilijk op te lossen waren. Zij traden tegelijkertijd op binnen- en buitenlandse vlak op. Wat betreft het buitenland werd Allende opgescheept met de erfenis van een Chileense buitenlandse schuld ten bedrage van meer dan drie miljard dollar aan het eind van 1970. Dat geeft een goed concreet beeld van de algemene situatie van de ontwikkelingslanden, waarvan de totale buitenlandse schuld in de afgelopen twaalf jaar is verviervoudigd en die weldra jaarlijks meer geld aan rente en aflossingen moeten gaan betalen als zij niet opnieuw financiële injecties krijgen van de ontwikkelde landen.

Koperoorlog

Bovendien hebben de Verenigde Staten — de belangrijkste van de vier crediteuren — landen van Chili: de helft van de schuldenlast moet aan dit land worden betaald — vrijwel altijd voor moeilijkheden in het land van president Allende gezorgd. Er deden zich altijd problemen voor bij het opstellen van de voorwaarden voor een financiële overeenkomst, zoals de schadeloosstelling van Amerikaanse bedrijven die in Chili kopermijnen exploiteren en die in juli 1972 werden genationaliseerd. Deze naasting, gevolgd door de "koperoorlog", en de verwikkelingen rond de Amerikaanse multinationale onderneming I.T.T. hebben de betrekkingen tussen Chili en de "kapitalistische wereld" niet gemakkelijker gemaakt. De particuliere buitenlandse investeringen in Chili werden nagenoeg stopgezet, de financiële hulp van regeringen van verschillende landen nam af, terwijl de daling van de koperprijs in de wereld — de prijs trok na de gebeurtenissen van dinsdag jl. in Chili weer flink aan — de ontvangst van deviezen deed slinken. Deze deviezen kwamen voor bijna 80 procent uit de exportleveranties van koper.

Grondpolitiek

In het binnenland zorgde een behoorlijke loonsverhoging in het begin van 1971 ervoor dat de prijzen gestaag omhoog gingen. Een tekort aan voedingsmiddelen vormde een extra prijsopdrijvende factor. De meest teleurstellende resultaten leverde echter de grondpolitiek van Allende op. Het gebied was gericht op de onteigening van het grootgrondbezit en herverdeling van het land onder de boeren. Volgens onlangs in Europa gepubliceerde rapporten, steeg de landbouwproduktie van Chili in de afgelopen twee jaar met zeven procent. De binnenlandse vraag nam in deze periode echter toe met ongeveer 26 procent.

Rantsoenering

De vooruitzichten voor de graanoogst van Chili in dit jaar waren niet gunstig. Er werd gerekend op een opbrengst van 800.000 ton vergeleken met een oogst van 1,3 miljoen ton in 1970. Onder deze omstandigheden zou Chili gedwongen worden zijn invoer van voedingsmiddelen te vergroten. Deze invoer bedroeg in 1970 al meer dan 112 miljoen dollar, in 1971 180 miljoen en in het afgelopen jaar 391 miljoen. Maar de situatie van de Chileense betalingsbalans en de schuldenlast van het land staan niet toe dat de invoer uit het buitenland wordt vergroot in die mate als voor het land noodzakelijk is. Vandaar de voortgaande rantsoenering en de schaarste bij belangrijke produkten. Een situatie die nog wordt verscherpt door speculatieve voorraadvorming en activiteiten van de "zwarte markt", zowel in binnen- als in buitenland.

Tenslotte is de nationalisatie in verschillende economische sectoren (onder meer het bank- en transportwezen) niet vreemd aan het ontstaan van oppositie van de kant van de Chileense middenklasse. Toch heeft deze klasse zich vanaf het begin sympathiek opgesteld ten opzichte van dit eerste "socialistische en menselijke experiment in de wereld", dat zich afspeelde binnen de democratische grenzen.

Vredesregeling in Laos nabij

VIENTIANE — De Laotiaanse regering en de pro-communistische Pathet Lao zullen vrijdag een vredesakkoord tekenen. Dit is in Vientiane bekendgemaakt.

De minister van Openbare Werken, Ngon Sananikone, die de regeringsdelegatie op de vredesbesprekingen met de Pathet Lao leidt, deelde na een speciale kabinetszitting aan journalisten mede dat beide partijen vandaag een slotbijeenkomst zullen houden om de laatste bijzonderheden van de ontwerp-overeenkomst uit te werken.

Volgens Ngon had het kabinet eenstemmig besloten tot ondertekening [illegible] oplossing van bepaalde militaire vraagstukken nog de laatste hand moet worden gelegd door de legers van beide zijden. Hij ging hier niet nader op in. De minister zei wel dat het Laotiaanse leger premierSoevanna Phoema volledig steunde en geen bezwaar had tegen de ondertekening van het ontwerpprotocol.

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe zijn op Aruba dagelijks verkrijgbaar bij het kantoor van de Amigoe, Nassaustraat 110; voorts in Oranjestad bij Refresqueeria van Bepo Wever; La Fama en La Popular; Drive-In te Savaneta; Nicolas Shop; De Wit Store in Dividivi; Manchebo, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel en Holiday Inn Drugstore.

Kantoor: Nassaustraat 110.

Kantooruren: werkdagen 08.15-12.00, 14.00-17.30; zaterdag 08.15-10.00

TELEFOONNUMMER
Alle afdelingen: 4333
NA KANTOORUREN VOOR SPOEDGEVALLEN: 1639 - 3855.

TAXI-CENTRALE: 24 uur per dag. TEL.: 2116 of 1604.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 20.30 Young Winston (14 jr); Rialto: 20.00 Desperate chase (18 jr). BALASHI: Drive-In: 20.30 The man called Noon (18 jr). SAN NICOLAS: Principal: 20.30 Heroes of the wilderness (18 jr).
WIT-GELE KRUIS: Dakota en Oranjestad: zr Francina; Noord en Oranjestad: zr Felicitas; Santa Cruz en Paradera: zr Ludovic; Savaneta en Brazil: zr Michaela; San Nicolas: zr Perpetua; San Pedro-hospital: tel.: 2200.
BOTICA'S:
ORANJESTAD: Aruba, tel.: 1081; SAN NICOLAS: San Lucas, tel.: 5119.
WIJKGEBOUWEN: Oranjestad, tel.: 3168; Santa Cruz, tel.: 8288; San Nicolas tel.: 5906.
AVONDDIENST DOKTOREN:
SAVANETA en SAN NICOLAS: dokter C. E. Zaandam, Palisiaweg 22, tel.: 5816.
DIVERSEN
MOEDERSCHAPSCURSUS: van 19.00 tot 20.00 of van 20.00 tot 21.00 - Julianaschool.
C.T.A.: jaarvergadering - Aruba Sheraton-hotel.
SPORT
EAGLECLUB: 20.00 schaken.
TIVOLICLUB: 20.00 kegelen.
ARUBAANSE SCHAAKBOND: 20.00 schaakcompetitie - Bucuti Yachtclub.
VOETBAL: 20.00 Aruba Jrs vs R.C.A. - Stadion; Jong Aruba vs La Salle - L.S.P.

VRIJDAG
DIVERSEN
BIBLIOBUS: 08.00-10.30 te Savaneta (scholen H. Hart en Sint Antonius); 11.00-13.30 te Brazil (scholen Michael en Christus Koning).
CARIBECLUB: 19.30-20.30 volleyball-training - meisjes boven veertien jaar.
LUCHTPOSTSLUITING: 15.00 voor Europa en New York - postkantoor; 16.30 voor New York - hulppostkantoor Beatrix-luchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting.)
Y.M.C.A.: 17.30-18.30 rolschaatsen - meisjes; 18.30-19.30 rolschaatsen - jongens; 20.00-21.00 rolschaatsen - tieners.
ANTIL. ONDERWIJSINSTELLINGEN: Spreekuur: van maandag tot en met vrijdag van 17.00 tot 19.00 ten huize van Mevr. Carla Paris-Arends, Kamerlingh Onnesstraat 25, Oranjestad, tel.: 3760.
ALG. HUISWERKCURSUS, Oranjestad: 16.00-18.00 leerlingen MAVO-scholen, eerste drie klassen HAVO of Atheneum - Mon Plaisircollege.
FILMVOORSTELLING: 19.00 voor de jeugd - Commandeursbaaiclub, Savaneta.
FILM: Mysterious Island.

LONDEN — Woensdagavond zijn bij een bomaanslag op Sloane Square, in de Londense wijk Chelsea, vijf politieagenten licht gewond. Zij waren toegesneld na een anonieme telefonische waarschuwing dat een bom was geplaatst.

Cultuurprogramma's

ORANJESTAD — Hedenavond om acht zal in het programma van bureau Cultuur en Opvoeding Tera inlichtingen gegeven worden omtrent de leidster van Imelda. In het programma van zaterdag avond om half tien zal in TV per Spotpost de film The ultimate risk vertoond worden. Dit is een productie van Life Magazine.

C. Dominguito vs Estrella

ORANJESTAD — Vanavond speelt het voetbalelftal van Centro Dominguito uit Curacao een vriendschappelijke wedstrijd in het Wilhelminastadion tegen Estrella, die momenteel de leiding heeft in de hoofdklasse-competitie op Aruba. De wedstrijd wordt gespeeld ter gelegenheid van de viering van het 25-jarig bestaan van Estrella en moet gezien worden als een revanche voor de nederlaag op Curacao, in het afgelopen weekend, op Curacao met 0—1 van Centro Dominguito verloor. De wedstrijd begint om kwart over acht.

VLA: bc houdt zich niet aan afspraken

Verontrusting bij vrouwelijke leerkrachten

ORANJESTAD — In onderwijskringen op Aruba is enige verontrusting ontstaan doordat het eilandgebied Aruba twee gemaakte afspraken omtrent de vrouwelijke leerkrachten niet schijnt te willen honoreren.

Dinsdagavond werd naar aanleiding van de verontrusting ontstaan op de vergadering van de vrouwelijke leerkrachten in Kas di Kultura het volgend telegram naar de minister van Onderwijs gezonden:

„Hebben vernomen dat principes vastgesteld in advies n.a.v. de vergadering dd. 24 juli betreffende zwangerschapsverlof en meerjarige benoeming door een der betreffende partijen niet zal worden overgenomen. Het hoofdbestuur van de VLA tengevolge hiervan in vergadering bijeen met de betrokken vrouwelijke leerkrachten constateert dat genoemde leerkrachten ten zeerste verontwaardigd zijn over deze gang van zaken. Betrokken leerkrachten wensen niet te accepteren dat een overeenkomst, door alle partijen geaccepteerd, eenzijdig ter zijde wordt geschoven, temeer daar enkele schoolbesturen reeds waren begonnen met de uitvoering hiervan".

Het hoofdbestuur van de Vakbond van Leerkrachten Aruba heeft in aansluiting op bovengenoemd telegram een verklaring uitgegeven waarin gezegd wordt:

Sinds enige tijd is in de VLA een werkgroep vrouwelijke leerkrachten werkzaam die zich o.a. bezig gehou den heeft met de bestudering van de rechtspositie van de vrouwelijke leerkracht. Als gevolg van de aktiviteiten van deze werkgroep en naar aanleiding van diverse besprekingen met de schoolbesturen vond op 24 juli een bespreking plaats op Curacao. In deze vergadering waren alle betrokkenen, t.w. de schoolbesturen, de vakbonden, de bestuurscolleges van Curacao en Aruba onder voorzitterschap van de direkteur van het departement van Onderwijs, aanwezig. Er werd volledige overeenstemming ten aanzien van de volgende punten bereikt: een zwangerschapsverlof, een driejarige benoeming, een garantieregeling en de ingangsdatum van 1 augustus 1973.

De verontwaardiging van de vrouwelijke leerkrachten is ontstaan doordat een der partijen, in casu het eilandgebied Aruba twee der gemaakte afspraken, waar zij zelf bij betrokken was, en waar zij aanvankelijk mee instemde, niet wil doorvoeren. Dientengevolge zond de VLA het volgend telegram aan het Arubaans BC:

Het hoofdbestuur van de VLA verzoekt u om een spoedbijeenkomst omtrent de afhandeling van het advies, opgesteld n.a.v. de vergadering van 24 juli op Curacao, betreffende de interim-regeling positie vrouwelijke leerkrachten. Gezien het dringende karakter van het onderwerp en de grote onrust die hieromtrent reeds is ontstaan, gaarne zo spoedig mogelijke reactie uwerzijds. Tot zover het telegram.

De VLA hoopt dat het aangevraagde gesprek spoedig zal plaats vinden, zodat mogelijke misverstanden uit de weg geruimd kunnen worden. De groep vrouwelijke leerkrachten nam en neemt een belangrijke plaats in het onderwijs in. In de toekomst zal zij deze plaats in sterker mate blijven innemen. Zij heeft daarom slechts recht dat deze positie erkend wordt en dat de overheid door de juiste maatregelen haar werk waardeert.

Het hoofdbestuur van de VLA zal niet tolereren dat met de rechten van een groep leerkrachten gesold wordt, door het toepassen van vertragingstaktieken zoals het op de lange baan schuiven van beslissingen.

Tennisduel Pimentel-Vieira

ORANJESTAD — Iyo Pimentel, de Curacaose tenniskampioen, bindt zaterdag op Aruba de tennisstrijd aan tegen Armando Vieira, de beroepstrainer van het Aruba Caribbean Hotel. De wedstrijd begint om vijf uur 's middags op de baan van het Aruba Caribbean Hotel. Voor deze wedstrijd zal entree worden geheven.

Atlantico Dep. van veld geveegd door Estrella

ORANJESTAD — Het voetbaltreffen van dinsdagavond in het Wilhelminastadion tussen Estrella en Atlantico Deportivo eindigde in een verpletterende 6—1 nederlaag voor Atlantico Deportivo. Bij de rust stond Estrella reeds met 4—1 voor. Door deze overwinning heeft Estrella zijn leidende positie verstevigd en heeft thans 18 punten uit 10 gespeelde wedstrijden.

Voor onderhouden verbindingen Bovenwinden

Regering bereid tot subsidie aan Winair

WILLEMSTAD — De regering heeft de staten benaderd met het verzoek om vooruitlopend op de indiening van de suppletoire begroting over 1973 te mogen beschikken over een bedrag van 27 mille als subsidie aan de luchtvaartmaatschappij Winair in verband met de diensten, welke deze dienst verleent bij de verbindingen tussen de drie Bovenwindse eilanden. Deze diensten worden door de ministers H. Dennert (Financiën) en L. Chance (Verkeer en vervoer) gekwalificeerd als „bijzonder goed".

In hun schrijven aan de staten wijzen de bewindslieden er op, dat het onderhouden van verbindingen tussen de vier eilandgebieden volgens de Eilandenregeling tot de zorg van het land behoren. Dit houdt in, dat het vervoer binnen de eilandgebieden een eilandelijke zaak is. De geografische situatie van het eilandgebied De Bovenwindse eilanden is zodanig, dat voor het eilandelijk vervoer gebruik moet worden gemaakt van luchtvervoer. Dit wordt op de Bovenwinden gedaan door de op Sint Maarten gevestigde Windward Islands airways international nv (Winair).

Tot 1971 ontving de Winair van alle drie Bovenwindse eilanden een subsidie voor het onderhouden van de onderlinge verbindingen. Deze subsidie werd met ingang van 1972 stopgezet, omdat het handhaven daarvan door de financiële positie van Saba en Statia niet meer mogelijk was. De regering is in principe bereid, als de staten het daarmee eens zijn, voorlopig een jaarlijkse subsidie aan de Winair toe te kennen en wel al 27 mille per jaar, hetgeen het bedrag is dat voorheen door Saba en Statia als subsidie aan de Winair werd uitgekeerd.

Daarbij heeft de regering onder meer overwogen, dat deze luchtverbindingen, als de vliegvelden van Saba en Statia daartoe geschikt zouden zijn geweest, zeker door de ALM zouden worden onderhouden. De ALM zou dan de eventuele verliezen op de betrokken routes via een verliesdekking door de Nederlandse Antillen, als aandeelhouder van de nv, toch op het eiland hebben afgewenteld.

Na deze uiteenzetting komen de beide ministers tot het concrete verzoek alvast te mogen beschikken over 27 mille voor dit jaar als subsidie aan de Winair. Het woord is nu aan de staten, welke ongetwijfeld een recente klacht van Statia ten opzichte van de Winair aan de orde zal stellen. Op Statia heeft men onlangs een reeds geruime tijd geplande en besproken reis van het cricket-team naar het buitenland op het laatste ogenblik niet kunnen realiseren doordat de Winair liet weten, dat men de aanvankelijke toezegging niet gestand kon doen om twee chartervluchten uit te voeren.

Voor de centrale overheid verzorgt de Winair het transport van poststukken. In de afgelopen jaren werd dit postvervoer gehonoreerd op basis van het aantal vervoerde postzakken en wel twee gulden per postzak. Dit is aanmerkelijk hoger dan het voor dit soort vervoer vastgestelde internationale tarief. Daarbij is echter rekening gehouden met de extra hoge investeringen in vliegtuigen van een speciaal type, welke voor de verbinding met Saba en Sint Eustatius moesten worden gedaan. Het komt de regering echter juister voor het postvervoer met ingang van dit jaar op basis van de officiële tarieven te doen plaatsvinden. Aldus het ministeriële schrijven.

Daarin wordt dan lof toegezwaaid aan de Winair voor zijn werk op de Bovenwinden. Gesteld kan namelijk worden, aldus de ministers, dat de eilanden Saba en Statius door de thans bestaande regelmatige luchtverbindingen eerst goed uit hun isolement zijn verlost. Afgezien van de voordelen met betrekking tot een eventueel toerisme, is dit verbreken van het isolement vooral van belang te achten als er zich gevallen van ernstige ziekten voordoen op een der betrokken eilanden of als de directe aanvoer van levensmiddelen noodzakelijk is.

Kandidaten Miss Travel Agent

Solisten van Genève met afwisselend programma

ORANJESTAD — De muziekliefhebbers op Aruba die zaterdag naar het concert van Henri Honegger en zijn Solisten van Genève gaan, staat een gevarieerd programma te wachten. Niet alleen wat componisten en tijdperken betreft is er afwisseling, maar ook in de combinaties van instrumenten. Men hoort solowerk van de beroemde cellist Henri Honegger, die de 3e solosuite van Bach uitvoert, een duo viool-cello met Andree Loew, viool en Henri Honegger, cello en uiteraard het gehele ensemble.

Het programma opent met het concert in D. gr. t. van Antonio Vivaldi.

Vivaldi was twintig jaar geleden bijna onbekend, nu reeds jaren de grote "topper" van de barokmuziek. In 1677 geboren te Venetië werd hij priester en als zodanig koorleider (en later dirigent) bij het weeshuis Ospedale della Pietà. Na verloop van tijd bleek hij een meisjesorkest te hebben gevormd, wat zeer bijzonder was voor het Venetië van die tijd. De drie andere weeshuizen hadden zoals gebruikelijk was slechts zangkoren.

Vivaldi werd samen met Corelli eigenlijk de grote gangmaker van de vioolmuziek. De melodie is bij hem diep of weelderig, onstuimig of mijmerend, maar toch steeds edel en voornaam. Bach heeft later veel van Vivaldi's muziek bewerkt.

Henri Honegger speelt hierna de 3e suite voor solo cello van Johann Sebastian Bach. De zes suites die Bach voor de cello componeerde zijn alle volgens hetzelfde schema samengesteld: Prelude — Allemande — Courante — Sarabande — Extra — Gigue. Die "extra" is een menuet in de eerste en tweede, maar een bourree in de derde en vierde suite. In de vijfde en zesde zijn het Gavottes. Alle delen van deze suites zijn dansen, waarop in de tijd van Bach nog gedanst werd, althans in opera en ballet. Bach bereikte speciale effecten in zijn suites door else dansen die in te leiden door een korte prelude. In de derde suite componeerde Bach uitgebreidere preludes, waardoor een bijzondere expressiviteit en pathos ontstaat. Honegger's vertolkingen van de Bach suites zijn wereldbekend. Hij speelde o.a. de complete suites in het kader van het Holland Festival, geen geringe eer voor een cellist.

Het ... gecomponeerd door Bohuslav Martinu, een in 1940 naar Amerika geëmigreerde Tsjech. Hij stond onder invloed van Smetana, Roussel en Strawinsky. Hij heeft zijn Tsjechische afkomst nooit verloochend, ... zijn Slavische ... ristische trekkes dan wel uit ... ment blijkt.

Na de pauze spelen de Solisten van Genève ... instrumenten van Jean Philippe Rameau. Geboren in 1683 te Dijon, Frankrijk, bleek Jean Philippe al vroeg muzikaal zeer begaafd. Hij las als zevenjarige jongen al reeds muziek van het blad, en reeds toen was muziek het enige dat hem kon boeien. Hij componeerde veel muziek voor clavecymbel en orgel en schreef opera's, waarin het muzikale element veel belangrijker is dan het dramatische. Als theoreticus was hij de grondlegger van de klassieke harmonieleer.

Tot besluit van het concert spelen de Solisten van Genève het Concert in D. gr. t. voor cello en kamerorkest H. VII b.2. van Joseph Haydn., geb.

Nieuws uit havengebied

ORANJESTAD — Tijdens de onlangs gehouden persconferentie van het Arubaans bestuurscollege betreffende het ferry-projekt werd eveneens het een en ander verteld over het havengebied. Zo kwam men op het hoognodige uitdiepen van de haven voor Trocadero. De toestand van de kade is daar niet goed, vooral niet in de buurt van de markthallen. Het BC heeft aan Interbeton een offerte voor het uitdiepen gevraagd. Deze offerte schijnt binnen te zijn, doch gedeputeerde Max Croes had het nog niet gezien, doch wel een bedrag horen noemen die hij erg hoog vond. Intussen heeft Interbeton haar materiaal hier op Aruba gehouden, hangende een beslissing van het BC hieromtrent.

De kade moet met name vernieuwd worden, aangezien deze door de zeegang is ondermijnd. De plannen om de markthallen te vernieuwen worden voorlopig aangehouden, aangezien eerst de kade vernieuwd dient te worden. Men overweegt dit werk in twee fasen te laten verrichten, namelijk eerst de vernieuwing van de kade en daarna de markthallen.

Sprekende over de zeer slechts toestand van de kade van de haven te Barcadera merkte de havenmeester op dat er weliswaar geld voor verbetering op de begroting is, doch dat er gesteld kan worden dat de kade voldoet aan de huidige behoefte. Het dek van de kade was door intensief gebruik en ammonia en kunstmest in slechte staat geraakt en met name waren de stalen banden doorgeroest. Indien de ontwikkeling van Barcadera dit zou vergen, kon meteen het dek vernieuwd worden.

Vier gewonden in verkeer

ORANJESTAD — In het verkeer werden dinsdag drie aanrijdingen gemeld met een totale blikschade van ongeveer 5200 gulden, terwijl vier personen gewond raakten als gevolg van deze verkeersongevallen.

's Morgens om half negen stootte de bestuurder van een personenauto ter hoogte van de Lourdes grot te Seroe Pretoe en werd prompt frontaal aangereden door een andere personenauto die uit tegenovergestelde richting naderde. De bestuurder die de aanrijding veroorzaakte liep bij een gebroken kaak op, terwijl de andere bestuurder een arm brak. De totale blikschade bedroeg 4500 gulden. Beide auto's bleven totaal vernield achter.

Om zeven uur in de avond werd een jeugdige fietser door een personenauto aangereden. Het jongetje liep verwondingen op en moest in het hospitaal worden behandeld. Hierna kon hij huiswaarts keren.

Even later werd te Calabas gemeld dat een zeventienjarig meisje van haar fiets was gevallen. Het meisje werd als gevolg hiervan in bewusteloze toestand naar het hospitaal gebracht.

... kandidaten zijn op ... finalisten ... Miss Travel ... gesponsort ... Wolfe inter... sentatives. De ... gala-receptie ... Beach Hotel ge... derdagavond. ... worden op het ... ontvangen ... van Man... town, en de ... van de ... national hotel

... tijdens hun ... banket ... van de ... Hotel bijwonen. ... een 14-daagse ... met ... door ... national.
... Sally L. Farmer, Indianapolis, Ind.; ... Travel, Long ... Rod & ... Pa.; Emilia ... Travel, Phoenix... Crockett ... en Donna ... Elizabeth,

Belangrijk werk van mevr. A.C. Prins-Winkel

KABES DURU, een alarmerend proefschrift

WILLEMSTAD — Op 6 juli 1973 verdedigde mevr. A. C. Prins-Winkel te Amsterdam haar proefschrift, getiteld „Kabes Duru? ... dat bij uitg. Van Gorcum & Comp. te Assen in de Anjerreeks is verschenen. Het is een verslag van een onderzoek naar de onderwijssituatie op de Benedenwindse eilanden van de Ned. Ant. in verband met het probleem van de vreemde voertaal bij het onderwijs.

Ongetwijfeld betekent het behalen van de doctorstitel voor haar een hoogtepunt en een mijlpaal in haar leven. Niet alleen vanwege die titel, maar veeleer vanwege de erkenning, die haar wetenschappelijk werk nu officieel heeft. Jarenlang is dr. A. C. Prins-Winkel, als Nelly Winkel een roepende in de woestijn geweest. Zij was een van de eersten die overal en luidop pleitte voor de erkenning van de moedertaal op school. Ze heeft zich nooit iets aangetrokken van de kleingeestige kritiek in de tijd, dat het nog geen mode was het Papiaments te propageren. Ze heeft als pedagoge altijd al aangevoeld hoe funest het was om bij het leerproces de moedertaal te negeren. En nu heeft ze dan streng wetenschappelijk aangetoond, dat ze altijd gelijk heeft gehad. Juist nu men in het onderwijs streeft naar wetenschappelijk verantwoorde vernieuwing, is de actualiteit van dit onderzoek optimaal.

Naast een inleiding is deze dissertatie verdeeld in twee hoofdstukken, die elk weer in een aantal paragrafen zijn onderverdeeld. Het eerste hoofdstuk „Achtergrond Verkenningen" is meer van algemene aard. De schrijfster heeft getracht op allerlei factoren te wijzen, die enerzijds de bestaande situatie verklaren en anderzijds het verkeerde van die situatie verduidelijken. Het is een interessant hoofdstuk geworden dat veel uitspraken van erkende pedagogen, sociologen en zelfs van filosofen bevat. Nu kan men dit hoofdstuk ook wel een soort compendium noemen van de reeds verschenen literatuur over het onderhavige probleem. De waarde van „Achtergrond Verkenningen" ligt meer in de inventarisatie van de achtergrondgegevens dan in de eigen verkenningen. Het bij elkaar plaatsen van en putten uit door anderen verrichte verkenningen, moge voor geinteresseerden een aansporing zijn de aangehaalde bronnen zelf te bestuderen. We vermoeden dat vanuit dit oogpunt dit hoofdstuk is samengesteld, dat daardoor aan didactische waarde wint. De schrijfster pretendeert trouwens nergens dat de door andere gedane uitspraken van haar zouden zijn. De bronvermelding wordt steeds gegeven. Omdat het geen koude, dor wetenschappelijke verhandeling is geworden, omdat daarentegen voortdurend een emotionele geladenheid doorbreekt, is het geheel een menselijk pleidooi geworden, dat overtuigingskracht bezit. Men komt toch herhaaldelijk oorspronkelijke passages tegen, die men vaak zo zou willen citeren. Zo staat op blz. 16:

„De taalonmacht van de leerlingen, en soms ook van hun leermeesters, is waarschijnlijk mede van invloed op de traagheid van de algemene ontwikkelingsgang in vele landen van de „derde wereld". Op blz. 18 lezen we: *„Wij mogen ons echter niet ontveinzen, dat de voortdurende emotionele frustraties, het veelvuldig échec in intellectueel opzicht en de belemmeringen die zich voordoen bij de communicatie, evenzovele ongunstige factoren zijn in de kinderlijke ontwikkelingsgang. Deze negatieve invloeden missen over het algemeen hun uitwerking niet op de karaktervorming van degenen die ze ondergaan".*

En op blz. 30 staat

„Nauw verbonden aan het probleem van de nationale bewustwording is de vraag of en op welke wijze de school eventueel een positieve bijdragen kan leveren aan de verwezenlijking van dit nieuwe mensbeeld in een veranderd leefklimaat. In de eerste plaats zou het onderwijs dan een zaak moeten zijn, die het gehele volk ter harte gaat. Een voorwaarde daartoe is, dat bepaalde facetten uit de culturele achtergrond van de leerlingen, hun rechtmatige plaats krijgen in het leerplan van de school. Eén van deze facetten is de taal. Het is van bijzonder groot belang, dat de school positief staat tegenover de taal, die thuis door de leerlingen gesproken wordt".

Naast zulke uitspraken die het overwegen waard zijn, maakt de schrijfster op linguistisch gebied opmerkingen, die ons minder sterk voorkomen. Misschien schuilt in het behandelde onderwerp een gevaar voor discrepantie. Dr. A. C. Prins-Winkel is pedagoge en geen taalkundige. De aandacht gewijd aan het ontstaan van het Papiaments is in dit proefschrift weinig relevant. Er wordt volstaan in feite weer met een inventarisatie van een aantal speculatieve gegevens. Zo haalt Hoetink aan, Debrot, Römer, Wood en De Palm, maar iets nieuws wordt niet verteld. Ook haar behandeling van het begrip bilinguïsme overtuigt ons weinig. Was het niet eenvoudiger geweest, als ze hier zondermeer naar het proefschrift van Dr. J. de Palm „Het Nederlands op de Curacaose school" verwezen had.

Verslag

Het tweede gedeelte van dit proefschrift is het werkelijke verslag van het onderzoek. Geen speculaties meer, geen bespiegelingen meer, maar feiten. Eerst schetst de schrijfster een beeld van de momentele toestand in de Antilliaanse basisschool. Het is een pessimistisch beeld, waarvan we echter allemaal weten dat het tevens een realistisch beeld is, dat het niet ver bezijden de waarheid ligt, al zou voor een enkele school en een enkele onderwijzer deze uiteraard generaliseerde schets niet gelden. Weer bekruipt ons de lust tot citeren.

Op blz. 61 staat:

„Met de introductie van de tweede taal heeft men steeds beoogd de intellectuele ontwikkeling van de leerling te stimuleren, hun culturele aanpassing te bevorderen en hun geestelijke horizon te verruimen. Teneinde dit te kunnen bereiken, wordt een hoge mate van taalbeheersing van die tweede taal, i.c. het Nederlands, vereist. Het zal duidelijk zijn dat de leerling aan deze eis moeilijk kan voldoen omdat de tweede taal in zijn eigen omgeving in het geheel niet of nauwelijks functioneert. In deze situatie is de school een enclave in een maatschappij, die in taalkundig, sociaal en cultureel opzicht anders gericht is".

Het aanhalen van andere schrijvers heeft in dit hoofdstuk een andere functie. Geen verwijzingen meer naar literatuur en noten achter in het boek, want de aangehaalde teksten zijn nu geïntegreerd in haar betoog. Het inventarisgevoel is verdwenen. De eigen toon is sterker. Voor degenen die Dr. A. C. Prins-Winkel kennen als een beminnelijke vrouw, die zich nooit door agressieve gevoelens t.a.v. een bepaalde groep, tot hatelijke, ongenuanceerde uitspraken zal laten verleiden, wordt het eigen, pessimistische betoog des te beklemmender. Haar afkeer van kwetsen leidt tot humor op blz. 68 waar ze stelt:

„Na de bevrijding van het Engelse regiem in 1816 brachten de nieuwe Nederlandse gezaghebbers de Europese Verlichtingsideeën met zich mee naar de West. Sedertdien hebben overheid, missie en particulieren met overtuiging gewerkt aan de totstandkoming van een onderwijssysteem, dat zowel naar de organisatie als naar de inhoud een zo trouw mogelijk afspiegeling van het Nederlandse zou zijn. Men is trots op de mooie schoolgebouwen, de goed onderlegde onderwijzers en de hoge leerplaneisen. Pas in de laatste jaren ontwaakte hier en daar aarzelend het besef dat goed Nederlands onderwijs hier geen Antilliaans onderwijs behoeft te wezen. Het heeft het wal voeten in de aarde gehad vóór men ontdekte dat klompen prettiger lopen op drassige gronden dan op het harde diabaas van de Antilliaanse rotsbodem".

Op 27 september 1968 verzocht de minister van Onderwijs en Cultuur van de Nederlandse Antillen aan de Directeur van het Centrum voor de studie van het Onderwijs in Veranderde Maatschappijen- Ceso-, een onderzoek te willen doen instellen naar „de onderwijssituatie in dit rijksdeel, in verband met het probleem van de meertaligheid en in het bijzonder in verband met het probleem van de vreemde voertaal bij het onderwijs". Aan deze opdracht heeft mevr. Prins, verbonden aan dit centrum, dan gehoor gegeven. Zeer consciëntieus is ze te werk gegaan. Ze gaat uit van de volgende hypothese:

„Leerlingen, die op de lagere school geconfronteerd worden met een instructietaal die in de samenleving waarin zij verkeren niet voldoende functioneert, komen tot minder goede leerprestaties dan leerlingen, bij wie de instructietaal overeenkomt met hun huiselijke omgangstaal en in wier omgeving deze taal voldoende functioneert".

Deze hypothese wordt getoetst aan een steekproef waarbij 3103 kinderen, die thuis Pa. spreken, wier moedertaal dus niet de voertaal bij het onderwijs is, en waarbij 338 kinderen die thuis Ned. spreken en wier moedertaal dus wel de voertaal bij het onderwijs is, waarbij dus totaal 3441 kinderen betrokken waren. De steekproef is getrokken van leerlingen van het eerste, derde en zesde schooljaar, die in de maand juni '69 scholen van de Benedenwindse eilanden bezochten. Heel systematisch en uitvoerig wordt de gevolgde werkwijze uiteen gezet. ALLERLEI FACTOREN ZIJN STUK VOOR STUK UITGESCHAKELD DIE EEN EERLIJKE WETENSCHAPPELIJK VERANTWOORDE UITKOMST ZOUDEN KUNNEN BEINVLOEDEN. De keuze van de scholen bijvoorbeeld is een factor van belang. Had de schrijfster alleen g.l.o.-b scholen gekozen, die bevolkt worden door de lagere welstandsklasse, dan zou de uitkomst voor haar hypothese een gunstiger beeld vertoond hebben. Uit objectieve overwegingen heeft ze echter een gelijk aantal g.l.o.-b scholen en mulo-onderbouw scholen gekozen waardoor de milieufactor geniveleerd werd. Ook de factor vertraging heeft haar volle aandacht gehad. Onder vertraging wordt hier bedoeld de grote leeftijdsverschillen in de derde en zesde klas door het zittenblijven zodat het aantal achtergeraakte leerlingen met minder goede prestaties een vertekend beeld zou vormen bij het bepalen van het eindresultaat. De steekproef werd daarom beperkt tot ll. van normale leeftijd. De uitkomst blijkt ook dan in hoge mate significant. Er is groot verschil tussen de leerprestaties van Pa. en Ned. sprekende ll. van normale leeftijd in de derde klas. Ook wanneer de ll. die „te oud" zijn voor de zesde klas worden uitgeschakeld, blijft het gevonden verschil tussen leerprestaties van de ll. uit de onderscheiden taalgroepen gehandhaafd. (blz. 100-102) Apart werden onderzocht de prestaties van ll. uit de welstandsklasse. Telkens moet de schrijfster weer concluderen dat de uitkomsten uiterst significant zijn. Nadat de factoren vertraging, welstandsklasse en intelligentie zo volledig mogelijk uitgeschakeld zijn, wordt de hypothese getoetst aan de steekproef. De schrijfster geeft telkens statistieken waarin de samenstelling van de steekproef wordt verantwoord en komt tot conclusies als;

„Pa. ll. met hoge intelligentiescores ondervinden bijna evenveel vertraging als Ned. ll. met lage intelligentiescores. (blz. 123)"

„Ll. met lage i.q.-scores leveren over het algemeen meer zwakke leerprestaties dan ll. met hoge i.q.-scores. Echter, Pa. ll. met lage i.q.-scores leveren 2 1/2 maal zo vaak zwakke leerprestaties als Ned. ll. met lage i.q.-scores. Erger nog, Pa. ll. die hoge intelligentiescores behaalden, leveren vaker zwakke leerprestaties dan Ned. ll. die lage intelligentiescores behaalden" (blz. 124). „Sommige intelligente ll. worden naar het schijnt onvoldoende tot creatief denken aangezet. De z.g. „luiheid" van vele Antilliaanse ll. kan dan ook tot denkluiheid worden herleid. Op school leert menige ll. het denken af".

In een slotbeschouwing constateert de schrijfster nogmaals en nu op strikt wetenschappelijke basis: (blz. 129)":

De Nederlandstalige lagere school is in de allereerste plaats afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van Ned. ll. uit de hogere welstandsklasse; in mindere mate wordt rekening gehouden met behoeften en mogelijkheden van Pa. ll. van hogere welstandsklasse en van Ned. ll. van lagere welstandsklasse. De school is nagenoeg niet afgestemd op behoeften en mogelijkheden van Pa. ll. van lagere welstandsklasse. Bovenbedoelde ll. – Pa. lagere welstandsklasse – maken ruim 80 procent uit van onze totale steekproef. Zij vormen „en masse" de slachtoffers van een onderwijssysteem dat zijn eigen deficit nog onvoldoende onderkent.

Wij komen tot de slotconclusie dat het Antilliaanse onderwijs haar prioriteiten niet legt bij de Ant. ll. en derhalve de Ant. gemeenschap onvoldoende dient. De aanpassing van het Ant. onderwijs aan de noden van de Ant. ll. is een zaak van uiterste urgentie".

Bedenkingen

Niet uit de zucht tot schoolmeesterachtig gefit, maar om volstrekt eerlijk te blijven willen we eindigen met enige detailkritiek, met enige bedenkingen die de waarde van het proefschrift als geheel nauwelijks aantasten. Er staan enkele slordigheden in de bronverwijzing. In noot 67 wordt verwezen naar Debrot 1969 pag. 415, dit moet echter zijn: Debrot 1967 pag 6. Zo staat op blz. 17 Antillen, terwijl kennelijk slechts de Nederlandse Antillen worden bedoeld. Omdat het de eerste keer was dat het woord Antillen werd gebruikt werkte het misleidend. Soms werd de term lagere school gebruikt, en soms op andere plaatsen met basisschool hetzelfde begrip werd aangeduid. De ene keer werd de aangehaalde tekst wel vertaald en de andere keer weer niet. Zo is de steekproef gehouden vlak na de onlusten van 30 mei '69 hetgeen invloed kan hebben gehad op de houding van leerkracht en ll. t.a.v. het Nederlandse systeem. Zo wordt te weinig gewezen op de invloed van de Antill. onderwijzer, die in een hem vreemde, soms zelfs vijandige taal, les moet geven. Een factor overigens die geen invloed heeft op de uiteindelijke conclusies. Het Nederlands van de schrijfster is niet altijd even mooi. Het doet wat plechtstatig en weinig soepel aan.

Dat de schrijfster steeds Papiamentu schrijft i.p.v. Papiaments kan op emotionele gronden verklaard worden. De schrijfster heeft zich welbewust beperkt. Een andere studie zal de diepere oorzaken van het échec moeten aantonen. Waar ligt de schuld van het falen van het toch zeer goed georganiseerde en hoog gesubsidieerde onderwijs. Er wordt immers alleen aangetoond, dat dit systeem gefaald heeft. Komt dit door het Nederlands? Hoe is het dan te verklaren dat veel Engels- en Spaanssprekende ll. wel tot de goede en zelfs tot de beste ll. behoren? (Dit is een bewering maar nooit wetenschappelijk bewezen). Waarom zijn de Engels- en Spaanssprekende ll. uit het onderzoek geweerd? Hoe zouden we er nu voorstaan als men indertijd Spaans als voertaal gekozen had? Zou het Pa. dan hetzelfde hoogstaande culturele niveau bereikt hebben als nu? Nogmaals op de uiteindelijke conclusie heeft deze beperking geen invloed. En Dr. A. C. Prins-Winkel wijst bovendien zelf op de beperkingen die ze zich bewust opgelegd heeft. Het zal velen teleurstellen dat deze dissertatie alleen maar tot een conclusie komt die we allemaal allang wisten. Op blz 125 zegt de schrijfster zelf:

„We zijn ons bewust van de vele vragen die onbeantwoord blijven. Wij pretenderen ook niet dat de problemen die hier aan de orde worden gesteld alleen op de Antillen zouden voorkomen; nòch dat bedoelde problemen uitputtend werden onderzocht". Wel heeft mevr. Prins een mijlpaal bereikt met haar gericht onderzoek, een mijlpaal en een teruggaan naar haar gericht onderzoek, een mijlpaal en een teruggaan naar de oude situatie WETENSCHAPPELIJK VERWERPT.

Maar wat nu?

Er is enorm veel werk aan de winkel. Mogen de onderwijsmensen dat beseffen en daarop hun grootste aandacht richten. Er is haast bij. Want morgen gaat weer eenderde van de bevolking van de Nederlandse Benedenwindse eilanden naar school met een verkeerde instructietaal. De bereikte mijlpaal is geen eindpunt.

Voor niemand.

„Kabes Duru", schrijfster: mevr. A. C. Prins-Winkel, uitgever: Van Gorcum.

PIM HEUVEL

Bisschoppen protesteerden tegen gruwel in Wiryamu

Mozambiquese prelaten naar Vatikaanstad

LISSABON — De bisschoppen van Mozambique hebben op 3 maart schriftelijk geprotesteerd bij de Portugese gouverneur-generaal tegen de massamoord, die in december 1972 te Wiryamu, in de streek Gandali, is gepleegd. Gedeelten van de brief circuleren momenteel clandestien in Lissabon.

In de brief, die namens de bisschoppenconferentie van Mozambique werd ondertekend door mgr Francisco Nunes Teixeira, bisschop van Quelimane, schrijven de bisschoppen: "Wij hebben kennis genomen van details over de incidenten, die plaatsvonden in december 1972 in de streek Gandali, waarbij honderden personen, van wie een aantal volmaakt onschuldig was, het leven hebben verloren door het optreden van het leger".

De brief bericht dat de vicaris-generaal van het bisdom Tete, de jezuiet Luis Gonzaga Ferreira da Silva een diepgaand onderzoek heeft ingesteld naar wat er werkelijk gebeurd is.

"Het betreft hier — aldus de bisschoppen — "een gebeurtenis die in alle opzichten veroordeeld moet worden". De brief vervolgt: "Tegenover dit soort daden, of zij nu bedreven worden door het leger of door het Frelimo, zijn wij verplicht onze hevige verontwaardiging uit te spreken en op de meest scherpe wijze te protesteren, want een dergelijk optreden gaat lijnrecht in tegen de meest elementaire wetten van de ethiek en tegen de geest van de wetten die ons regeren".

De bisschoppen spreken verder de hoop uit dat zal worden onderzocht wie verantwoordelijk zijn voor dit optreden in de streek van Gandali. Mgr Nunes Teixeira besluit zijn brief aldus: "Namens mijzelf en namens de bisschoppenconferentie van Mozambique, stel ik u nogmaals in kennis van de gevoelens van afschuw, die wij altijd reeds hebben getoond tegenover alle gewelddaden, welke ingaan tegen de rechten van het leven en van de menselijke persoon".

Op 3 april heeft de gouverneur-generaal de bisschoppen geantwoord dat er een onderzoek wordt ingesteld.

Momenteel bevinden bisschop Nunes Teixeira van Quelimane en bisschop Augusto Cesar Alves Ferreira da Silva van Tete zich in Rome, waar zij door de paus zullen worden ontvangen. Ook mgr Pinto van Nampula, die zich van zijn medebisschoppen onderscheidde door eerdere moedige uitspraken, zou zich in Vaticaanstad bevinden.

Sacharov kritiseert Sovjet-Russische pers

NEW YORK — De Russische kernfysicus Andrei Sacharov heeft in een artikel in de New York Times de Russische pers verweten een hetze tegen hem te zijn begonnen. De Russische kranten verdraaiden bewust de feiten als zij hem ervan beschuldigden een tegenstander te zijn van de internationale tendens tot ontspanning.

"Het is een gewetenloze poging te spelen met de anti-oorlogsgevoelens van de natie die in de tweede wereldoorlog het meeste te lijden had en die miljoenen van haar zonen en dochters verloor".

Sacharov legde er de nadruk op te geloven dat de enige reële weg tot oplossing van de wereldvraagstukken ligt in de wederzijdse toenadering van de kapitalistische en socialistische stelsels die gepaard gaat met demilitarisatie, versterking van de sociale rechten van de arbeiders en de vorming van een gemengd economisch systeem. Hij waarschuwde echter tegen een schijnbare ontspanning die niet begeleid wordt door een groeiend vertrouwen en een democratisering.

"Ik spreek voor de met de voeten getreden rechten van mijn in kampen en psychiatrische inrichtingen verblijvende vrienden. Ik vind het van belang dat de mensenrechten in ons land evenzeer beschermd worden als in de landen die nieuwe, vriendschappelijke betrekkingen met ons aangaan."

Gemenebestconferentie in Londen begonnen

LONDEN. — Koningin Elizabeth van Engeland heeft woensdag de tiendaagse conferentie van parlementariers uit 44 onafhankelijke en afhankelijke gemenebestlanden geopend.

Premier Edward Heath hield een openingsrede waarin hij zei dat Engeland er voor zou zorgen dat de E.E.G. rekening met de belangen van alle gemenebestlanden zou houden.

Minister van Buitenlandse Zaken sir Alec Douglas-Home verklaarde dat in de discussies in het raam van de conferentie nadruk zou liggen op het feit dat Engeland lid van de E.E.G. is geworden.

Er is wel gezegd dat Engeland hierdoor belangstelling voor het gemenebest zou verliezen. Dit is onjuist. Engeland is sterk genoeg om beide te omarmen en de conferentie zal opnieuw aantonen hoe groot de steun van het Britse parlement voor het gemenebest is, zei hij.

ORANJESTAD — Ter hoogte van Holiday Inn Aruba had gistermorgen omstreeks elf uur een verkeersongeval plaats waarbij de bestuurder van een personenauto licht gewond raakte. De betrokken bestuurder wilde op de rijweg omkeren op het moment dat een militaire jeep naderde. De auto werd in de flank gereden door de jeep en kantelde, zoals op deze foto te zien is. De personenauto werd hierdoor totaal vernield. Schade ongeveer zesduizend gulden.

Marjorie Post overleden

WASHINGTON. — Mevrouw Marjorie Merriweather Post, een legendarische figuur uit de hogere kringen in de V.S. en een van de rijkste vrouwen ter wereld, is woensdag in Washington op 86-jarige leeftijd overleden.

Zij was de enige dochter van Charles William Post, uitvinder van de drank Postum, een surrogaat voor koffie, en erfde een kolossaal fortuin. In 1922 stichtte zij op aanraden van haar tweede man, Edward Hutton, de maatschappij General Foods, een der reuzen van de Amerikaanse levensmiddelenindustrie.

Marjorie Post is vier keer getrouwd geweest. Zij schonk grote bedragen aan het Smithsonianinstituut in Washington. Zij bezat het grootste particuliere jacht ter wereld, de Sea Cloud, en had een heel wagenpark en veertig bedienden. Wanneer een van haar kennissen haar wilde spreken moest deze eerst haar secretaris daarover raadplegen, al woonden zij nog geen twintig meter van haar vandaan.

De dochter van mevrouw Post, Dina Merrill, is een bekende filmactrice. Zij is gehuwd met de filmspeler Cliff Roberton.

Jordanie terug in Arabische schoot

CAIRO. — Egypte en Jordanië hebben besloten de diplomatieke betrekkingen te hervatten die 17 maanden geleden werden afgebroken. Egypte verbrak de betrekkingen uit protest tegen Hoesseins plannen voor een federatie tussen de door Israël bezette westelijke oever van de Jordaan en de oostelijke oever.

In een communiqué na het slot van het overleg tussen Egypte, Syrië en Jordanië is nog gezegd dat de gesprekken over de confrontatie met Israël zullen worden voortgezet. Gesproken is over alle kwesties tussen de drie landen en over de strijd tegen Israël.

Auto-vliegtuig verongelukt

OXNARD. — Twee uitvinders van de Flying Pinto, een auto-vliegtuigje, de beiden 40 jaar oude Henry Smolinski en Harold Blake, zijn dinsdag na een landing op het vliegveld bij Oxnard in Californië verongelukt.

Het vliegtuigje bestaat uit een kleine auto, waaraan een vliegtuigromp, vleugels en een motor kunnen worden bevestigd. Door eenvoudig afhaken blijft een gewone auto over die normaal op de weg kan rijden.

De uitvinders waren op een demonstratietocht langs veertig Amerikaanse steden.

Cubaans protest bij Veiligheidsraad VN

NEW YORK. — Cuba heeft zich schriftelijk bij de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties- beklaagd dat dinsdag bij de Chileende staatsgreep de Cubaanse ambassade in Santiago herhaaldelijk is beschoten en dat ook één van zijn koopvaardijschepen onder vuur is genomen.

Bovendien, aldus de Cubaanse brief, hebben de Chileense militairen twee Cubanen gearresteerd die op een beurs van de wereldgezondheidsorganisatie in Chili verblijven.

Cuba vraagt niet om een bijeenkomst van de raad.

...derland draait te langzaam vs Noorwegen

HULSHOFF SCOORT WINNEND DOELPUNT

...wak Oranje nog net op winst

...LO. – Het resultaat telt. Dat wel. Maar daarmee was eigenlijk bijna alles ...ef van het Nederlandse elftal in zijn strijd tegen de Noren gezegd. Door ...eel laat doelpunt ging de zege met 2–1 nog juist naar Oranje, dat nu ...op 18 november in Amsterdam aan een gelijk spel tegen de Belgen ...ende heeft om voor het eerst na de oorlog de eindronde van het ...ldkampioenschap voetbal te bereiken. Luttele minuten voor tijd gaf ...and Oranje nog een kans. Chef d'equipe Jack van Zanten vertolkte veler ...ens toen hij zei: „Ik wilde al naar de kleedkamer gaan, het is gebeurd, ...k. En toen kwam die treffer van Barry Hulshoff, na een pass van Epi ...en een snelle beweging van de voet an Johan Cruyff, die Nederland nog 2–1 bracht."

...i Drost, eigenlijk de enige ...rlander die voortreffelijk had ...an, legde in enkele zinnen het ...van Oranje vast: „Het was om ...opig te worden. Alles ging te ...aam. Geen mens liep vrij. ...een was maar op het midden... bij elkaar." ...zien het Nederlandse voetbal... ...t op deze kille avond in het ...l-stadion van Oslo bijeen was, ...onbegrijpelijk dat de Nederlan... ...niet snel een speelwijze hebben ...den, die de Noren voor grote ...emen zou hebben gesteld. Uiter... consequent weigerde de ploeg Fadrhonc in de diepte te gaan. ...s weer werd in het centrum de ...n man naar man geschoven. De ...was slecht en het veld vol ...els, mopperden de cracks na ...p. Dat mag misschien zo zijn, ...dan is het toch een reden om ...met millimeter-werk over vele ...en de verdediging van de Noren te trachten te passeren. Heel even koos Oranje voor de diepte. Dat leverde binnen zeven minuten evenzovele hoekschoppen op.

Het gaat alleen maar om te winnen, niet briljant voetbal en mooie combinaties, had bondscoach Fadrhonc al dagen voor de wedstrijd betoogd. Nederland kreeg alles mee. Al na zeven minuten zette Johan Cruyff na een snelle aanval over de vleugel zijn ploeg met een briljante kopbal op 1–0.

Vreemd genoeg heeft de Nederlandse ploeg de open aanval daarna vrijwel niet meer toegepast. Vooral Wim Jansen, maar ook Barry Hulshoff, Wim van Hanegem, Dick Schneider en Ruud Krol plaatsten bij herhaling de bal naar een tegenstander.

In gewonnen positie gaf Oranje daardoor de Noren de gelegenheid in hun spel te komen. De lange donkere Tom Lund, spelend door de derde divisieclub Lillestroem, betekende een voortdurend gevaar voor de falende Nederlandse defensie. Gesteund door de ex-FC Den Haag-speler Harry Hestad met achter hem de eveneens zeer goede Harald Sunde, zette hij de defensie van Oranje onder grote druk.

De formatie van Fadrhonc wilde het gevaar eenvoudig niet zien. Brokamp had twee minuten voor rust moeten scoren en het doelpunt van Muhren had nooit mogen worden afgekeurd wegens buitenspel, was het commentaar van de Nederlandse bondscoach na afloop.

Voor- en tegenspoed zijn echter onverbrekelijk met de sport verbonden. Een ploeg die de pech niet kan verwerken, is in feite niet waard om in de eindronde van een toernooi om het wereldkampioenschap te mogen uitkomen. Lichtelijk hautain is Nederland doorgegaan in de overtuiging dat gezien de doelpuntenoogst tegen IJsland 1–0 wel voldoende was.

Harry Hestad heeft die gedachte een kwartier voor tijd wreed verstoord. Met medewerking van Jan van Beveren bracht hij Noorwegen op 1–1. De bijna 20.000 toeschouwers konden hun vreugde niet aan. Tom Lund groeide naar nog grotere hoogte. Nederland dreigde ten onder te gaan. Maar bleef juist staande. Sterker nog, op het moment dat niemand meer in een zege geloofde, besliste de opgerukte Barry Hulshoff twee minuten voor tijd de strijd nog juist in het voordeel. Nederland had gezegevierd. Het blijft echter de vraag of in Oslo geen Pyrrus-overwinning is behaald. Want, de uiterst matige Noordierse scheidsrechter Malcolm Wright gaf – overigens volkomen terecht – Wim van Hanegem de gele kaart nadat deze het recht in eigen hand had genomen, toen wisselspeler Tor Egil Johansen een overtreding tegenover hem had begaan. Het is de tweede kaart voor de Feyenoorder in deze voorronden voor het toernooi om de wereldtitel. Dat houdt met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid in, dat Van Hanegem op 18 november niet in Amsterdam in de – al even vermoedelijke – beslissende wedstrijd tegen de Belgen zal mogen uitkomen. Zeker tegen België kan de routine van een Wim van Hanegem maar node worden gemist.

De stand in groep 3 is nu:

1. Nederland	5	4	1	0	9	24- 2
2. België	4	3	1	0	7	10- 0
3. Noorwegen	5	2	0	3	4	9-14
4. IJsland	6	0	0	6	0	2-29

...dvlucht/Bonaire

...LLEMSTAD – De postduiven...ders aangesloten bij de concours...binatie „De Snelvlucht/Ala Blan... hielden op 9 september jl. de ...e wedvlucht met jonge duiven ...d 1973). Het was de voorlaatste ...t met jonge duiven van Bonaire ...voorbereiding op een paar vluch... van de Aves-eilanden, die voor 7 ...21 oktober op het programma ...n. Voor deze vlucht werden 71 ...en ingekorfd van 9 deelnemers ...organisatoren vragen zich af waar ...verige van de zeker 25 daartoe in ...t zijnde leden blijven). De duiven ...den om 07.00 uur op Bonaire ...st door de fam. Angila. De ...ste duif was de 998667 van L. ...whuis, die om 08.04.58 uur werd ...okt op een hokafstand van ...291 km en een hoogstgemiddelde ...heid maakte van 1205.03 per ...nut. De uitslag van de vlucht ...t hierna, de aangewezen duizen ...en haakjes geplaatst.

...Bouwhuis 1-2-10-22-27 (36); R. ...illems (3) ...12-14-18-21-23-24-26; N. Abdul ...id (5) 6-9-15-17-20-25-28-29-35; ...an Meteren (8) 11-13-16-19; E. ...ndongo 30-31-33-34; J. Nuyens

...e leden van bovengenoemde ver...ingen wordt verzocht op zondag ...september a.s. om uiterlijk 09.00 ...zoveel mogelijk te bezorgen bij ...de Freitas. Deze duiven moeten ...10.00 uur worden gelost op het ...tterrein van Texas Instruments ...; de tweekamp tussen TIRO en ...Gerekend wordt op aller ...ewerking in deze.

...akorven voor de volgende wed...cht met jonge duiven van Bonaire ...zaterdag 22 september a.s. tussen ...00 - 12.00 uur, adres Puerto ...oweg 1.

VOOR DE LEZER ALS LUISTERAAR

DEN HAAG – Het programma ...etaald voetbal komend week...ende is als volgt:

EREDIVISIE:
Haarlem – Go Ahead Eagles ....
AZ'67 – FC Utrecht ....
Feijenoord – PSV (15/9) ....
NAC – Ajax ....
FC Twente – MVV (15/9) ......
FC Amsterdam – Sparta ....
FC Groningen – Telstar ....
Roda JC – FC Den Haag ....

EERSTE DIVISIE:
SVV – FC Dordrecht ....
FC VVV – PEC Zwolle ....
FC Den Bosch – Veendam ......
SC Amersfoort – Vitesse ....
Fortuna SC – Heracles ....
Heerenveen – SC Cambuuur ....
Wageningen – Willem 2 ....
Volewijckers – Excelsior ....
Helmond Sport – Volendam ....
Eindhoven – Fortuna Vl. ....

WILLEMSTAD – Op bovenstaande foto zien wij een persoon die veel te maken heeft met de schietsport in de Nederlandse Antillen namelijk de heer Nilo Alberto. Deze foto is niet geplaatst i.v.m. pistool schieten maar wegens het feit dat de heer Nilo Alberto vandaag op 13 september 1973 25 jaar in dienst is bij de Dienst van Openbare Werken. Op 13 september 1948 begon de heer Nilo Alberto zijn carrière in de afdeling Wegenbouw van de Dienst van Openbare Werken. Destijd was de heer Grotens Direkteur van Openbare Werken. In 25 jaar heeft de heer Alberto ongeveer 10 verschillende directeuren en diensthoofden zien komen en gaan. De heer Alberto is thans werkzaam op de Afdeling Planologie van de dienst.

Spoedig begint werk aan Bon. stationsgebouw

KRALENDIJK. – Naar verluidt zal de bouw van het stationsgebouw op Bonaire in november aanvangen. Dit projekt is reeds aanbesteed maar nog niet gegund. Verder kan vermeld worden dat er onderhandelingen aan de gang zijn voor het aanleggen van een grotere startbaan, die onmisbaar is voor Bonaire als men vliegtuigen rechtstreeks hier naar toe wil laten komen uit het buitenland.

Er zijn andere plannen die belangrijk zijn voor de vooruitgang van het toerisme. Zo zijn op Bonaire, de plannen voor de jachthaven goedgekeurd en hotel Sororbon, waarin momenteel een groep personen geïnteresseerd is om het af te bouwen.

In samenhang hervorming wereldgeldstelsel

GATT-conferentie effent weg voor handelsliberalisatie

TOKIO. – De industrielanden hebben woensdag op de eerste dag van de conferentie der GATT (algemene overeenkomst inzake tarieven en handel) de weg geëffend voor aanvaarding van een politieke verklaring over onderhandelingen waarmee de internationale handel vrij moet worden gemaakt. Zij werden het namelijk eens over een compromis voor de tekst over de band tussen hervorming van het wereldgeldstelsel en die van de wereldhandel. De afvaardiging van de Verenigde Staten is bereid in te stemmen met wijzigingen in de ontwerpverklaring, waar alle negen landen van de Europese Economische Gemeenschap het over eens waren geworden. Op de conferentie worden de Nederlandse Antillen, zoals bekend, vertegenwoordigd door de directeur van Economische Zaken, drs Tijssen.

Het ziet er naar uit dat de ondertekening van de verklaring – die voor vrijdag op de agenda staat – geen nieuwe moeilijkheden te overwinnen zal krijgen. De verklaring betreft uitbreiding en liberalisatie van de wereldhandel in de tijd tot eind 1975. Problemen zouden wel kunnen ontstaan over bijzonderheden van het onderhandelingsbeleid van de E.E.G. als later dit jaar de ministersconferentie van de gemeenschap wordt gehouden.

De vooravond en de openingsdag van de GATT-conferentie – waar honderd landen zijn vertegenwoordigd in besprekingen over een nieuwe serie onderhandelingen over de wereldhandel – zijn overschaduwd door geharrewar over de tekst van een ontwerpverklaring. De Amerikaanse delegatie wilde prioriteit verlenen aan internationale economische hervorming boven onderhandelingen over de wereldhandel, terwijl de Europese landen en dan in het bijzonder Frankrijk, de nadruk hadden gelegd op het monetaire aspect. Besprekingen tussen de Amerikaanse minister van Financiën, George Shultz, zijn Franse ambtgenoot, Valery Giscard d'Estaing, en de vice-voorzitter van de Europese commissie, sir Christopher Soames, achter gesloten deuren hadden het voor alle partijen aanvaardbare compromis tot resultaat. Het behelst in gematigde vorm de Europese nadruk op monetaire stabiliteit als voorwaarde voor handelshervorming, maar hecht ook groter belang aan de handelskwestie waar rekening mee moet worden gehouden bij verbetering van de monetaire verhoudingen. Ook is verandering gebracht in de tekst over het vraagstuk van bijzondere behandeling van de ontwikkelingslanden in algemene economische onderhandelingen.

Herstel dollarkoers

Van E.E.G.-zijde is woensdag vernomen dat de ontwerp-verklaring naar verwachting ook wel aanvaardbaar zal zijn voor de ontwikkelingslanden en dat de verklaring vrijdag dan ook volgens plan door alle deelnemers aan de conferentie zal worden ondertekend. Men merkte op dat het herstel van de dollarkoers op de wisselmarkten van de laatste tijd en de verbetering van de betalings- en de handelsbalans van de Verenigde Staten de politieke spanning op monetaire en handelshervorming enigszins hadden weggenomen. Toch heeft de Franse regering alleen ingestemd met ondertekening van een vrijblijvend document inzake het politieke voornemen te onderhandelen over liberalisatie van de handel in samenhang met herziening van het geldstelsel. De mogelijkheid bestaat nog steeds dat de regering in Parijs zal aandringen op een duurzamer stabiliteit op de wisselmarkten alvorens zij via de E.E.G. deelneemt aan onderhandelingen waarmee spijkers met koppen moeten worden geslagen.

De Europese commissie moet later dit najaar gedetailleerde voorstellen over de handelsbesprekingen indienen bij de ministerraad van de gemeenschap. Als die worden aanvaard, worden zij in de vorm van een mandaat teruggeleid naar degenen die namens de gemeenschap de onderhandelingen zullen voeren. In dit verband merkte men op dat de Franse minister van Financiën twee ijzers in het vuur van de onderhandelingen over enomische hervorming houdt. Hij was namelijk tegelijkertijd de Fanse vertegenwoordiger in de ministerraad van de E.E.G. en de vertegenwoordiger van de ministerraad in het „comité van twintig voor hervorming van het wereldgeldstelsel van het Internationale Monetaire Fonds.

Minister Giscard d'Estaing heeft woensdag op een persconferentie meegedeeld dat Frankrijk zijn bereidheid tot onderhandelen over liberalisatie van de internationale handel zal moeten herzien als er op de wisselmarkten weer wilde onrust ontstaat, waar niets in gezamenlijke actie tegen wordt gedaan. Hij noemde de dollar ondanks het herstel van de laatste tijd nog steeds met ongeveer zes procent ondergewaardeerd. Hij zei te hopen dat erkenning van de verbetering op de Amerikaanse betalingsbalans het vertrouwen in de munt zal versterken.

Nederland gelijk tegen Nat. China

HAARLEM – Nederland heeft de tweede wedstrijd woensdag in Haarlem gelijk gespeeld tegen de Chinezen van Taiwan: 3–3. De Chinezen die na drie innings een veilig lijkende 3–0 voorsprong hadden genomen op het teleurstellende werpen van Winneke Remmerswaal (3-1-5 na drie innings) hielden zes innings lang de nationale bondsploeg in bedwang. Op het werpen van Fakkers (Celeritas) die in de zes innings tot de cijfers 5-0-4 kwam, had Taiwan geen kans meer gekregen tot scoren. Charles Urbanus reduceerde in de zevende inning de achterstand via een flonkerende homerun tot 3–1 waarna in de achtste slagbeurt nog twee Nederlanders de thuisplaat konden passeren.

Training nationale voetbalselectie voor voorronde in Haiti

WILLEMSTAD – Op zondag 16 september zullen om tien uur 's morgens in het Rifstadion de trainingen van het nationaal elftal worden hervat onder leiding van bondstrainer Wilhelm Canword. Op iedere dinsdagavond zal er getraind worden van vijf tot acht uur en iedere zondagmorgen van tien tot één uur, terwijl iedere vrijdagavond een trainingswedstrijd zal worden gespeeld volgens onderstaand schema:

Vrijdag 21 september 1973 om 20.00 uur tegen S.I.T.H.O.C.; Vrijdag 28 september 1973 om 20.00 uur tegen Victory Boys; vrijdag 5 oktober 1973 om 20.00 uur tegen S.U.B.T.; vrijdag 12 oktober 1973 om 20.00 uur tegen Jong Holland; vrijdag 19 oktober 1973 om 20.00 uur tegen Scherpenheuvel; vrijdag 26 oktober 1973 om 20.00 uur tegen Centro Dominguito; vrijdag 2 november 1973 om 20.00 uur tegen Veendam; vrijdag 9 november 1973 om 20.00 uur tegen Jong Colombia; vrijdag 16 november 1973 om 20.00 uur tegen "B" Selectie.

Dit schema is uiteraard aan veranderingen onderhevig. De geselecteerde spelers zijn:

JONG COLOMBIA: Antonio Bonifacio - Rignald Clemencia - Antonio Martina - Johnny Raven - Frank Victoria - Guillermo Zimmerman.

VEENDAM: Randolph King - Johnny Koster - Johan Mollis - Humphrey Seferina - Anthony Rosa.

CENTRO DOMINGUITO: Carlos Arion - Maurits Maria - Ronald Martis - Edgar Steenbaar - Richard Silvanie.

VICTORY BOYS: Sigfried Brunken - Humphrey Koots - Melvin Trom.

CENTRO BARBER: Eladio Djaoen - Romualdo Djaoen - Erwin Melfor.

SCHERPENHEUVEL: Signald Curie - Richard Kip.

S.U.B.T.: Sigfried Schoop - Adelbert Toppenberg.

S.I.T.H.O.C.: Errol Virginie - Eddy Zinhagel.

ESTRELLA (Aruba): Dechi Bislick.

VITESSE (Bonaire): Errol Sintjago.

Voor deze wedstrijden zullen de volgende entreeprijzen worden geheven met de bedoeling wat zakgeld voor de spelers te krijgen, die straks gedurende de periode van 28 november t/m 18 december 1973 in Haiti zullen deelnemen aan de wereldkampioenschap voorrondewedstrijden.

Tribune f. 1,50, staanplaats f. 0,50. Kinderen overal halve prijs.

Het is te hopen dat het voetbalminnend publiek op deze wijze een steentje bijdraagt tot het welslagen van het nationale elftal in Haiti.

KRALENDIJK – De Surinaamse voetbalclub Fortuna die momenteel op de Nederlandse Antillen is zal zondag een wedstrijd spelen op Bonaire en wel tegen de Bonaireaanse kampioen Real Rincon.

Surinaamse ploeg Fortuna kwam niet

WILLEMSTAD – Verscheidene voetballiefhebbers hebben gisteravond voor spek en bonen de weg naar het Rifstadion afgelegd. De Surinaamse ploeg Fortuna („bush league") dat het tegen Centro Dominguito zou opnemen moest wegens tenchnische (?) redenen haar reis naar Curacao aflasten. Volgens een nagekomen bericht spelen de Surinamers pas volgende week hun wedstrijden op Curacao. Bevestiging hierover heeft de „Amigoe" nog niet ontvangen.

Major League

NEW YORK – De op woensdag 12 september gespeeld baseballwedstrijden in de Major League hadden als resultaat het volgende: AMERICAN LEAGUE: Baltimore Orioles 4, Milwaukee Brewers 1; Baltimore Orioles 5, Milwaukee Brewers 3; Boston Red Sox 7, New York Yankees 1; Texas Rangers 5, Minnesota Twins 2; Kansas City Royals 5, Oakland Athletics 0; California Angels 6, Chicago White Sox 5.

NATIONAL LEAGUE: New York Mets 3, Philadelphia Phillies 2; Pittsburgh Pirates 4, Chicago Cubs 2; Cincinnati Reds 7, Los Angeles Dodgers 3; Atlanta Braves 10, San Francisco Giants 4; Montreal Expos 2, St. Louis Cardinals 1.

Kanselarijrecht

WILLEMSTAD – Bij Publicatieblad no 136 is het Koninklijk besluit van 10 mei 1973 verschenen, houdende instelling van een kanselarijrecht voor het verzamelen en/of verstrekken van inlichtingen van exportbevorderende en handelsbemiddelende aard. Dit kanselarijrecht bedraagt dertig gulden per half uur voor het geven van hulp, gericht op het aankopen en/of bestedingen van relaties in het buitenland op het gebied van handel, industrie en diensten en het inwinnen en verstrekken van inlichtingen omtrent projecten en grote werken evenals het verstrekken van informatie omtrent personen en ondernemingen in het buitenland.

Films deze week

ORANJESTAD – Vanaf 14 tot en met 20 september in het De Veer theater „Slaughter" met de acteurs Jim Brown, Stella Stevens, Rip Torn, Norman Alfe, Don Gordon, Cameron Mitchell e.a. Regie Jack Starrett. Als zijn ouders bij een explosie om het leven komen, gaat Vietnam-veteraan captain Slaughter op zoek naar de daders. Dit brengt hem in contact met een onderwereld-syndicaat waarover Mario Felice en diens rechterhand Dominick Hoffo de scepter zwaaien. Slaughter legt het aan met Ann Cooper, Hoffo's vriendin, wat hem inside-informatie en enige aangename uren oplevert. Hoffo echter stuurt diverse gangsters op Slaughter af, maar deze delven tegen hem het onderspit. Als Ann door Hoffo wordt ontvoerd, schiet Slaughter zich een weg naar het syndicaat-hoofdkwartier waar Hoffo schielijk de aftocht blaast. Een achtervolging per auto leidt tot het over de kop slaan van Hoffo's auto, waarna deze bekent Slaughter's ouders te hebben gedood, waarna Slaughter op zijn eigen manier wraak neemt.

Amusementsfilm vol geweld, dadige actie met ex-baseballspeler Jim Brown in de hoofdrol als een zwarte James Bond. Stella Stevens als Jim Brown's bedgenote laat wederom zien, welk een unieke actrice zij is. Hun sexscenes zijn natuurlijk en onsensationeel.

In de midnightshows van het De Veer theater op 14 en 15 september „Black List", karatefilm uit nationalistisch China en in de matinée-voorstelling op 16 september „$ 1.000.000 Duck", een film uit de Walt Disney-studio's over een eend die gouden eieren legt.

„Love Story" is vanaf 14 t m 18 september te zien in de Drive In met Ali MacGraw en Ryan O'Neal in de hoofdrollen. Knap gefilmde, echter zeer romantische rolprent van regisseur Arthur Hiller naar de gelijknamige bestseller van Erich Segal. De student Oliver ontmoet op de universiteit een meisje, dat Jennifer heet en musicologie studeert. Ofschoon beiden uit totaal verschillende millieu's komen, blijken ze voor elkaar bestemd te zijn. Vanwege hun huwelijk moet Oliver de banden met zijn vader verbreken. Het jonge paar is daarom voornamelijk aangewezen op de verdiensten van het meisje. Als Oliver zijn doctoraal haalt, breken er voor hen betere tijden aan, die echter van korte duur blijken te zijn.

Op 19 en 20 september in de Drive In een oorlogsfilm getiteld „The Bridges at Tokori" met in de hoofdrollen William Holden en Grace Kelly. In de matinée-voorstelling op 16 september in de Drive In „Patsy" met Jerry Lewis.

Hoog dodental in Santiago

MEXICO-STAD. — Meer dan 1.000 mensen zijn in Chili omgekomen bij de militaire coup die president Allende dinsdag ten val bracht. Dit heeft de Chileense ambassade in Mexicostad meegedeeld.

Een woordvoerder van de ambassade zei dat volgens inlichtingen uit Santiago deze doden vielen bij gevechten tussen aanhangers van Allende en militairen. De ambassade wilde niet onthullen hoe men aan deze informatie kwam.

De Chileense ambassadeur Hugo Vigorena deelde dinsdag aan verslaggevers mee dat hij liever zou aftreden dan onder het nieuwe militaire bewind dienen.

...stoor Mouws over priesterschap

Herderschap betekent zich helemaal inzetten

...KENNEN het verhaal van Kain ...l. Toen Kain zijn broer Abel ...oodgeslagen, vroeg God aan „Waar is Abel?" En Kain ...ordde: „Ben ik dan de bewaker ...herder van mijn broeder?" De ...lijke Openbaring stelt dat we ...aar verantwoordelijk zijn, dat ...aars herders zijn, niet alleen ...betreft „het-elkaar-geen-kwaad-...", maar vooral ook wat betreft ...-goed-doen" zoals al Gods ...en en opdrachten niet alleen ...negatieve zijde hebben, maar ...ook een positieve zijde. Aldus ...r Mouws in zijn preek bij de ...elijke viering van een aantal ...erjubilea in begin augustus. Het ...deel van deze preek verscheen ... week in deze rubriek. ... van dit deel is: Christus-herderschap van de gelovigen. Tussen de gemeenschap van het geloof en de collegialiteit van de orde bestaat een voortdurende osmose of wederkerige doordringing en wel zodanig dat geen van twee kan blijven bestaan zonder het ander. Wij hebben allemaal, zowel priesters als leken, mensen nodig, die ons inspireren.

Wat brengt dit herderschap zo al met zich mee?

Dat we het goede, dat in de mensen aanwezig is, naar boven halen, dat we het slapende wakker maken, het zwakke sterken, het wankelmoedige nieuwe moed geven, dat we elkaar onderrichten over de boodschap van Christus. Het is wel impressionerend, als het Evangelie zegt: „Jezus gevoelde medelijden met de mensen, want zij waren als schapen zonder herder... en dat Hij ze dán „uitvoerig begint te onderrichten. Hoe belangrijk ook en hoezeer ook het N.T. „de door God gezondenen" definieert als de verkondigers van het woord en als de bedienaars van de vergiffenis, tóch gaat dat herderschap nog veel verder.

...het Evangelie lezen we: „Jezus ...elde medelijden met de mensen, ...zij waren als schapen zonder ...r, en Hij begon hen uitvoerig te ...ichten." Zijn alleen de ...n herders? Dan ziet het er ... uit, want die herders zijn ...enteel wel erg aan het vergrij...n er komen steeds minder... ...stel dat er een overvloed aan ...s is, zijn dan alle moeilijk...opgelost, als de ouders geen ...s zijn voor hun kinderen, als de ...n geen herders zijn voor ...n als er op de scholen geen ...herders werkzaam zijn?

...Christus zelf tegelijk schaap ...het Lam Gods, dat zichzelf ...ons ten offer heeft gebracht om ...te redden en ook de steun en de ...werking van zijn eerlingen nodig ...en daarbij tegelijk ook de goede ...er is, die ons goede onderrichtin...geeft en die ons blijft ...schuwen voor het verkeerde en ...voor ons blijft zorgen door voor ...voortdurend ten beste te spreken ...e Vader, zo zijn ook wij op onze ...niet alleen schapen of schepse...die leiding en zorg en steun en ...nodig hebben, maar tegelijk ook ...ers, die elkaar moeten ...richten, helpen en beschermen.

Jezus zegt zelf: „De goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen." Het door Christus aan ons opgedragen herderschap kent dus geen beperkingen, het is eindeloos in het doen van het goede. Kortom ons woord, ons onderricht, moet zeker samengaan met dienstbaarheid. Een herderschap en trouwens alle „schappen" kunnen niet worden afgedaan met woorden alleen.

Gewone jongen

En dat zouden we met dit voorbeeld kunnen illustreren:

Drie vrouwen konden een hele grote zware zak suiker krijgen bij sociale zaken. Een man ging met hen mee om hem te vergezellen en te beschermen. Op de terugweg naar huis hadden die drie vrouwen het volgende gesprek:

„Mijn zoon", zei de eerste vrouw, „is zo'n geschikte jongen, hij kan musiek halen uit alle instrumenten en beter dan wie ook."

„Mijn zoon", zei de tweede vrouw, „kan zingen als de beste, nog mooier dan een nachtegaal; er is niemand die zo'n mooie stem heeft als hij."

Toen de derde vrouw zweeg, vroegen de ander vrouwen aan haar, waarom zij niets goeds over haar zoon te vertellen had.

De derde vrouw antwoordde: „Och, mijn zoon is zo maar een gewone jongen, ik kan er niets bijzonders van vertellen."

Toen de zakken suiker wat te zwaar werden, besloten de vrouwen even uit te rusten en de man zou er op letten, dat niemand ze zou wegpakken. Toen kwamen de drie zoons opdagen. De eerste zoon had een stuk ijzer bij zich en wist daar een leuk muziekje uit te halen en de vrouwen zeiden: „Wat een kwieke jongen." De tweede zoon begon te zingen en de vrouwen luisterden met tranen in de ogen. De derde zoon ging naar zijn moeder en nam de zak suiker van haar over om die over haar naar huis te dragen. Toen vroegen de vrouwen aan de man die haar vergezelde. „Nou, en wat zeg je van onze zonen?" „Uw zonen", vroeg de man verwonderd, „ik zie maar één zoon."

Zo is het gesteld met het zoonschap, maar ook met het herderschap. Het is een functie, dat wil zeggen: een herder kan zijn schaapjes niet wat maken met schone woorden over grazige groene weiden, hij moet zijn leven helemaal voor hen inzetten en wel zo, dat de mensen van hun priesters gaan houden. Er moet dikwijls iets bij gedaan worden. Dat maken de omstandigheden ons wel duidelijk. En dan wel doen zonder om te zien. Een christen kijkt meer vóóruit dan achteruit.

...spireren

...gelovigen kunnen het niet ...der het priesterschap en zonder ...herderschap van de ambtelijke ...ers en de ambtelijke herders, ...de ambtelijke priesters en de ...elijke herders kunnen het ook ...zonder het priesterschap en het

---

...ro mundi vita:

...eroeps-...vorming ...isschoppen ...ard nodig

...BRUSSEL. — Het wordt tijd, dat ...een opleiding begint voor bis...choppen, aldus het orgaan Pro ... Vita van de gelijknamige ...elijke research- en informatie-...t in Brussel. De nieuwe bis...choppen worden uitgekozen voor ...taak op grond van hun acade-...studies, hun pastorale erva-..., hun persoonlijk charisma en ...onweg omdat er geen betere ...beschikbaar was, aldus dit ...

...het zou goed zijn als er een soort ...roepsvorming voorkwam, omdat ...enkele bisschop ooit echt ...oorbereid is op zijn nieuwe ambt. ...enkele benoeming en evenmin ...bisschopswijding geeft de betrok...het prerogatief van ingegoten ...of alwetendheid. De bisschop ...is er zichzelf bewust van, maar ...misschien erger is, de mensen ...weten het ook. Sinds het ...Vaticaanse concilie is een ...opleiding nog meer nood-...geworden. De toen begonnen ...ringen gaan nog steeds door ...accumulatie van verantwoorde-...den van de bisschop maakt het ...bijna onmogelijk veel te lezen en ...uderen en tijd uit te trekken ...reflectie. Een bisschop zal zich ...voelen staan als hij niet op ...is van wat er bij leken en ...op dit gebied leeft. Hij zal ...aarzelender optreden. Hoe ...zich hiervan bewust is, hoe ...an de status quo zal willen ...houden, want dit is een normaal ...gegeven. Aldus Pro Mundi

---

Relaties verbeterd C.P. en kath. kerk

CARACAS. — De relaties tussen de katholieke kerk en de communistische partij van Venezuela zijn een fase van diepgaande toenadering ingegaan. Zo verklaarde de communistische afgevaardigde Hector Mujica in het dagblad 2001.

Er is met de kerkelijke top overleg aan de gang om de betrekkingen tussen beide partijen uit te breiden en als brug daartoe gebruiken wij de priester Martin Soto Ojeda, die kandidaat is voor de communistische partij in het federale district. De kerk is namelijk sinds het tweede Vaticaanse concilie geheel veranderd, aldus Mujica. Er is geen enkele confrontatie tussen ons beiden en voor wat ons betreft geloven wij niet in een confrontatie en wij streven er naar dat onze relaties normaal zijn.

De permanente secretaris van het Venezolaanse episcopaat en hulp-bisschop van Caracas, mgr Ovidio Perez Morales, gaf als zijn mening, dat relaties met het marxisme wenselijk zijn en dat men deze via de dialoog kan uitbreiden. Wij geloven in de dialoog, maar dan wel een dialoog op basis van duidelijkheid en eerlijkheid. Marxisten en christenen, wij zijn allemaal mensen en als zodanig moeten wij ons als open mensen gedragen, open voor het algemeen welzijn. Helaas wil het marxisme alleen de dialoog als men in de oppositie is en dit is iets, waarmee men rekening moet houden als men erover begint. Aldus de bisschop.

Owen Baptiste:

Bevolking Car. gebied weet niet wat onafhankelijkheid is

PORT OF SPAIN. — Behalve op Cuba, dat zichzelf bevrijdde in 1958 van de bestaande dictatuur en van de afhankelijkheid van de V.S., heeft de nationale beweging in de rest van het Caribisch gebied niet een duidelijk verschil teweeggebracht in vergelijking met de situatie zoals die was in de koloniale tijd. Zo schreef redacteur Owen Baptiste in Catholic News bij gelegenheid van de elfde onafhankelijkheidsdag van Trinidad en Tobago.

We hebben geen regeringen gehad, die de moed hadden nieuwe paden op te gaan, terwijl zij zich wel hebben laten verleiden tot impotentie, welke hen werd opgelegd door groepen, wier grootste belang het was om het oude systeem te handhaven. Onbeschaamd genoeg hebben de regeringen niet een beleid gevoerd, dat zich kenmerkte door het nemen van risico's en opofferingen, maar daarentegen heeft men elke confrontatie met regeringen of concerns voorkomen, waarvan men nog steeds sterk afhankelijk is voor hulp en investeringen.

Als het volk echter bewust was geworden van de situatie had het begrip kunnen opbrengen voor een situatie, dat men bijvoorbeeld korte tijd zonder rijst zou moeten zitten. Maar dat is niet gebeurd. Volgens Owen Baptiste komt dit alles doordat het volk eigenlijk nooit goed is uitgelegd, wat onafhankelijkheid betekent. Het kwam de politici in het algemeen beter uit in het Caribisch gebied de mensen hun dwaze dromen over onafhankelijkheid te doen behouden als zou onafhankelijkheid het antwoord zijn op al hun bidden voor een gemakkelijker leven.

MOORD OP OPSTAN... BOEREN ... GUATEM...

UTRECHT. — Eind mei stonden de kranten in Guatemala (Midden-Amerika) opeens vol over een actie van het leger tegen een groep van duizenden landarbeiders, die in het binnenland een afdeling politiemannen in de pan had gehakt. Deze kranten worden het N.K.V. toegestuurd door de Guatemalteekse landarbeidersbond F.C.G., die — via de Latijnsamerikaanse arbeiderscentrale CLAT — ook is aangesloten bij het Wereldverbond van de Arbeid (W.V.A.). Aldus het kaderblad Ruim Zicht van het Nederlandse N.K.V.

Slechts met veel moeite is uit de lange artikelen op te maken wat er ongeveer is gebeurd, want de journalisten werden door het leger op grote afstand van de plaats van het gebeuren gehouden. Zij konden dan ook niet veel anders doen dan schrijven over het vertrek van de troepen uit de omliggende plaatsen en over het weinige wat inspecteren-de generaals, die zo nu en dan op die plaatsen terugkeerden, los wilden laten. En verder: de doden (zes politiemannen en een hulp-burgemeester) en gewonden (een negental) die werden aangevoerd tellen. Te oordelen naar de verklaringen van de paar ooggetuigen die uit de hel ontsnapten, was dit slechts een klein deel van het werkelijke aantal slachtoffers.

Kraak-acties

Eén van die ooggetuigen was de grondbezitter Rosario Caté Rivas. Hij is ook één van de mensen die zegt eigenaar te zijn van de grond, die de landarbeiders als hun gemeenschappelijk bezit opeisten — en waarom het in hun kraakacties — die voorafgingen aan de bloedige botsing met de politie — was begonnen.

Deze Rivas volgde de politiemannen, die op 26 mei probeerden om de kopstukken van de krakende landarbeiders te arresteren. Volgens hem namen de politiemannen aanvankelijk vijf man mee, maar werd hen al gauw de pas afgesneden door een grote massa landarbeiders, die, bewapend waren met stokken, rieken, grote kapmessen, en voor een deel ook met geweren. Volgens Rivas waren er misschien wel vijfduizend mensen.

Rivas vertelde de verslaggevers dat de politiemannen zich hierdoor bedreigd voelden en op de landarbeiders in schoten. Daarop kwam de massa woedend in beweging en stortte zich op de negen politiemannen. Drie van hen raakten gewond, maar wisten te vluchten. De anderen werden door de woedende landarbeiders eenvoudig vermorzeld. En daarna achtervolgden zij — met op de politie buit gemaakte wapenen — ook Rivas en zijn zoon. Die wisten echter in het ongelijke en sterk begroeide terrein te ontkomen. Overigens niet zonder nog op de landarbeiders te schieten. „Ik trok mijn pistool en schoot op de kerels die me achtervolgden. Ik schoot zes keer en zes keer viel er een kerel, mogelijk dood," zo vertelde Rivas vrolijk. Hij schatte het aantal gedode landarbeiders op dat moment 25 à dertig. Hoeveel er daarna nog zijn gevallen, bij het optreden van het leger weet niemand.

Geen kritiek

Niet alleen de journalisten werden uit het gebied geweerd, ook de speciale commissie die de Guatemalteekse landarbeidersbond F.C.G. instelde om ter plaatse op onderzoek uit te gaan, kwam praktisch onverrichterzake terug. Het leger hield haar bijna overal weg. Dit willekeurig en dictatoriaal optreden leidt nauwelijks tot kritiek in de Guatemalteekse pers.

Ook verder wordt geen commentaar geleverd op de gebeurtenissen. Het enige commentaar komt voor in enkele interviews met de bestuurders van de F.C.G. en van het daarmee verbonden Nationale arbeidersverbond C.N.T. Zij zijn — tenminste in de kranten die wij zagen — de enigen die openlijk durven te zeggen dat de oorzaken van zulke botsingen zijn gelegen in de hoogst onrechtvaardige toestanden die er in Guatemala op het land heersen: enkelen bezitten heel veel land, worden enorm bevoordeeld door hun vriendjes in de regering en verdienen ontzaglijk veel.

De grote massa van de boerenbevolking heeft veel te weinig land om van te kunnen leven en moet voor een habbekrats op de grote landerijen werken. Daar worden de landarbeiders verschrikkelijk uitgebuit. Zaken waar de regering allemaal niets aan doet.

Pachters

In dezelfde Guatemalteekse kranten van eind mei doet de F.C.G. ook een openlijke aanval op een grootgrondbezitter tevens parlementariër (van de regeringspartij) in een geheel andere streek van het land. Die dreigt 35 kleine pachtboeren van een pas door hem aangekocht landgoed te zullen zetten. Als ze niet gaan, zo heeft hij gezegd, zal hij ze door leden van de veiligheidsdienst van het land laten ophalen en in zee laten werpen.

Enkele dagen later hebben bestuurders van de F.C.G. een bespreking met hem in aanwezigheid van de pers. Hij doet het daar voorkomen alsof hij de zaak wel vriendschappelijk zal oplossen. Maar reeds na enkele dagen, zo schrijft ons nu de F.C.G., heeft hij de hutten van de mensen laten afbreken en hen met hun povere bezittingen zo maar op de weg laten zetten!

De F.C.G. is nog grotendeels machteloos tegen deze terreur, vooral ook door een gebrek aan middelen. De enige kans is dat zij de grote massa van de landbewerkende bevolking, die bijna geheel van inheemse (Indiaanse) afkomst is, vormt, bewust maakt en organiseert. Dan zal die bevolking, ondanks het geweld waarmee de bevoorrechten haar overheersen, veel minder kwetsbaar zijn en veel meer dingen die ze hard nodig heeft kunnen afdwingen. Aldus Ruim Zicht van het N.K.V.

Bloedig terreur-regime

Het Wereldverbond van de Arbeid beschouwt het regime in Guatemala als een bloedig terreurregime, „dat moordt en martelt, en waarbij, gelijk welke tegenstander ook, blootgesteld is aan een zekere dood. Het W.V.A. zegt dit in een verklaring, waarbij het de aandacht vestigt op het gebeuren, dat hiernaast is beschreven. Verder wordt in de verklaring er aan herinnerd, dat de algemeen-secretaris van de bij het CLAT aangesloten transportarbeidersbond, Vicente Merida Mendoza, al meer dan een jaar is verdwenen. Hij werd gearresteerd en vervolgd op bevel van de grote bazen in de transportsector. Gevreesd wordt dat hij is omgebracht. Al in 1968 stelde het W.V.A. een stroom van verdwijningen vast en een intimidatiecampagne van de heersende klasse tegen alle vooruitstrevende mensen en krachten. Het New Yorkse weekblad „Time" kwam na een diepgaand onderzoek tot de conclusie, dat in 1970 zesduizend mensen op dezelfde manier als Vicente Merida Mendoza verdwenen. In 1971 maakte het W.V.A. melding van nieuwe verdwijningen en moorden. Vakbondsleiders als Jaime Monge en Tereso de Jesus Oliva werden er onder anderen het slachtoffer van.

Eeuwen lang hebben christenen met succes een scherpe scheidslijn getrokken tussen individuele vroomheid en gebrek aan sociaal verantwoordelijkheidsbesef, tussen persoonlijke liefdadigheid en openlijke hebzucht, hebben christenen aan de kerk en zijn leden in feite slechts weinig levensruimte en invloed gegund en verder alles overgelaten aan de wereld met haar prioriteiten, die „ieder is zichzelf het naast" en „de sterkste moet winnen", luiden.

DR PHILIP POTTER

Montevideo-bisschop:

Dialoog nodig

MONTEVIDEO. — De aartsbisschop coadjutor van Montevideo, mgr Carlos Partelli, heeft zich openlijk uitgesproken voor een eerlijke dialoog tussen de verschillende sectoren van de gemeenschap van Uruguay om de gemeenschappelijke nationale politieke en sociale crisis te overwinnen. De oproep van de bisschop sluit aan bij de recente stellingname van vice-president Jorge Sapelli. „Ik zie geen andere manier om uit de huidige moeilijkheden te komen dan een eerlijke dialoog", aldus de bisschop. Allen die in God vertrouwen, bidden, dat degenen, die enige verantwoordelijkheid dragen, in dit turbulente uur met openheid van geest de beste weg kiezen voor een gelukkige toekomst van hen, die tot de grote Uruguese gezin behoren. Zo besluit de bisschop zijn verklaring.

Gevangenen en bewakers klagen

PORT OF SPAIN. — In de Royal Gaol-gevangenis van Port of Spain op Trinidad is een explosieve situatie ontstaan, welke wel eens een nationale crisis kan veroorzaken. Zo blijkt uit mededelingen van de aalmoezeniers en geestelijken, die in genoemde gevangenis de geestelijke verzorging op zich hebben genomen. Regelmatig bereiken de Trinidadiaanse pers en speciaal de Catholic News klachten van gevangenen over slechte behandeling en onheerbare behandeling in deze en andere gevangenissen. In hetzelfde weekblad is al meer dan eens geklaagd over het feit, dat ter dood veroordeelden zijn, die al meer dan drie jaar op het voltrekken van hun vonnis wachten. Ook van de kant van het gevangenispersoneel komen er klachten. De gevangenis is zo overvol, aldus de bewakers, dat het toezicht en de controle heel moeilijk wordt. In een redactioneel artikel vraagt Catholic News zich af wie er voor deze crisis verantwoordelijk is.

Paus over film Liefdeleven van Jezus Cristus

Beroep op vrijheid geschiedvorming hier niet op zijn plaats

CASTELGANDOLFO. — Paus Paulus VI heeft in zeer scherpe bewoordingen zijn afkeuring uitgesproken over de Deense film, welke in de maak is en welke als onderwerp heeft: Het liefdeleven van Jezus Christus. De paus deed dit tegenover duizenden bezoekers in zijn vakantie-verblijf.

Over deze beruchte erotische film over Jezus Christus is al veel gesproken en er is al veel kritiek vooraf op uitgeoefend van openbare en particuliere zijde. Wij kunnen onze persoonlijke pijn over deze onedele en godslasterlijke belediging niet voor ons houden, welke tot doel heeft de onaanraakbare figuur van onze Verlosser, het meest verheven object van ons geloof en van onze liefde te vervormen. De paus gaf als zijn mening, dat in dit geval de vrijheid van kunstuiting, van geschiedenisvorsing en zelfs niet de nogal mystieke tendenzen van enkele groepen moderne filoschristelijke jongeren in het geding gebracht kunnen worden om het meest heilige en het meest geliefde object van het gelovige volk.

Toegeeflijkheid

Moet men toestaan, dat ons sociaal geweten deze ontheiliging toestaat, vroeg hij zich af. Helaas, gaat een brede en trieste markt van pornografische artikelen zich nog verder verspreiden en deze schijnt geen grenzen te kennen, als gevolg van de moderne slechte gewoonte van progressieve toegeeflijkheid. Maar dit ontslaat er ons niet van gezonde mensen te zijn, christelijke gelovigen te zijn en mensen met een groot respect voor de hoogste waarden van de geest en de gemeenschap.

Daarom moeten wij als christenen onze trouw blijven belijden aan de zo uiterst zuivere en eerbiedwaardige Christus, onze Verlosser. Aldus paus Paulus VI.

Kerk en Wereld

Onderhoud pastores is vaak probleem

CARACAS. — Het vertoon van rijkdom, welke de kerk heeft, doet de gelovigen zich niet zo druk maken voor het behoud van de geestelijken, zo stelde de voorzitter van de afdeling Roeping en bediening van de Latijnsamerikaanse bisschoppenconferentie, mgr Roman Arrieta, tijdens de vergadering van Latijnsamerikaanse geestelijken in Caracas. Daarbij zijn twintig landen vertegenwoordigd. De bisschop besprak de oorzaken van de moeilijke financiële situatie van de geestelijkheid; van de ene kant hangt men af van de offergaven van de gelovigen, waarbij de opbrengst afhankelijk is of de betrokkene in een streek werkt, waar men al dan niet godsdienstiger is. Ook spelen factoren mee als sympathie en anti-pathie en aan de andere kant is daar het proces van de socialisering, waaraan de hele wereld lijdt. Er werd op de bijeenkomst ook gewezen op het feit, dat de gelovigen dikwijls niet op de hoogte zijn van de economische toestand van de pastores, omdat men gelooft dat de meeste parochiële fondsen aan de pastoor ten goede komen. Daarnaast bestaat het idee, dat de bisschop zijn priesters onderhoudt.

AMIGOE'S "brie — vijf" SPEURTOCHT

De spelregels

1. Iedere week brengen wij een briefje van vijf gulden in omloop.
2. Het nummer van dit briefje van vijf gulden wordt op donderdag in de "Amigoe" bekend gemaakt.
3. Bij inlevering tot en met de daaropvolgende woensdagmiddag 4.30 uur op de advertentie-afdeling van de AMIGOE.
4. Bij

AMIGOE'S "brief — vijf" SPEURTOCHT

BEKENDMAKING

GEMACHTIGDE CONTROLE

van het

ONTWIKKELINGSFONDS

in de

NEDERLANDSE ANTILLEN

is vanaf

4 SEPTEMBER 1973

gevestigd

in

LANDHUIS ARRARAT, St. Anna Boulevard 2.

De telefoonnummers 13330 en 11327 zijn ongewijzigd.